

DARBININKAS

Vol. LXXXII, Nr. 8

Vasaris - February 21, 1997 Penktadienis-Friday

PERIODICALS

Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.

Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina

\$ 1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis tikisi, kad parlamentariai pritaris siūlymui sudaryti specialiąją laikinąją komisiją buvusio Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos ir Valstybės saugumo departamento pareigūno Juro Abromavičiaus nužudymo aplinkybėms tirti. Pateikta versija, kad Kaune nužudytas J. Abromavičius kelios dienos prieš mirtį Krašto apsaugos ministerijai pateikė duomenų apie teroristinių akcijų Lietuvoje vykdytojų ir rengėjų.

- Rusijos ambasada Vilniuje ne tik neišdavė vizų į Čėčėnijos prezidento Aslano Maschadovo inauguracijos iškilmes norėjusiems vykti Lietuvos parlamentarams Romualdai Hoferiūnėi, Rytui Kupčinskui, bet ir atsisakė persiųsti Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio sveikinimą naujai išrinktam Čėčėnijos prezidentui. Čėčėnijos prezidento spaudos tarnybos žiniomis, vizų taip pat negavo Latvijos, Turkijos ir Olandijos atstovai.

- Vilniaus universiteto rektorius profesorius Rolandas Pavilionis išrinktas Tarptautinės universitetų prezidentų asociacijos vykdomojo komiteto nariu. Daugiau kaip 600 Europos, Amerikos ir Azijos universitetų vienijančios asociacijos vykdomąjį komitetą sudaro keturi nariai, renkami trejų metų kadencijai.

- Prezidentas iki šiol nepatenkino sausio 20 d. įteikto generalinio prokuroro Vlado Nikitino atstautybinio pareiškimo, nors tiek Seimas, tiek Vyriausybė labai nepatenkinti prokuratūros veikla: aplaidžiai vyksta bankų išgrobysta, kitų stambių finansinių bylų tyrimas, vangiai dirba prokuratūra, tirdama Panevėžio bylą. Tarp kandidatų į generalinio prokuroro postą minimos advokato Juozo Gaudučio, Liudviko Sabučio bei dabartinio generalinio prokuroro pavaduotojo Artūro Paulausko pavardės.

- JAV Lietuvių Bendruomenė artimiausiomis dienomis pradės kampaniją, kurios metu bus daromas spaudimas Kongresui, Senatui bei prezidentui B. Clinton, kad Lietuva būtų priimta į NATO kartu su pirmąją naujų narių grupe. Bendruomenės valdyba vasario mėnesį platina instrukcijas kraštų valdyboms, kaip spausti tose valstijose išrinktus kongresmenus ir senatorius.

- Tėvynės Sąjungos valdyba už piktnaudžiavimą tarnyba nusprendė pašalinti iš partijos ir iš savivaldybės patarėjo pareigų Vilniaus miesto Lazdynų skyriaus pirmininką Edvardą Jurgelionį. Vilniaus savivaldybės patarėjas architektūros klausimais E. Jurgelionis, pasinaudodamas tarnybine padėtimi, privatizavo žmogui skirtą butą senamiestyje.

- Vasario 10-28 d. Vokietijos ambasados Vilniuje vizų skyriuje vyks rekonstrukcijos darbai, kurių metu vietoje keturių anksčiau buvusių dokumentų priėmimo langelių bus įrengti septyni. Prie Vokietijos ambasados Vilniuje nuolat nusidriekia ilgos eilės norinčiųjų gauti vizas.

LIETUVIAI NEW YORKE: PATIRTAS IR PRAGARAS, IR ROJUS

Rūta Mikšionienė

Prieš ketverius metus du tapytojai Aidas Bareikis ir Julius Ludavičius, tik ką baigę Vilniaus dailės akademiją, gavo Fulbrighto stipendiją ir išvyko mokytis į New Yorką. Šiomet New Yorko Hunter College jie rengiasi ginti magistro laipsnį. Aidas Bareikis trumpai buvo atvykęs į Lietuvą, tuomet ir kalbėjomės apie gyvenimą ir kūrybą už Atlanto.

- Ar sunku buvo išvažiuoti į Ameriką?

- Suvokėme tų visų pareiškimų, kad menas yra reikalingas vi-

suomenei, kad ir Lietuvoje menininkams netrukus bus gerai, apgaule, jeigu rimtai galvoji apie profesionalaus menininko karjerą, tai akivaizdu, jog to čia padaryti nelabai įmanoma dėl paties egzistencinio klimato. Čia pernelyg ilgai nebuvo vertinama žmogaus saviraiška, interesai, išradingumas. Man labai keista, kai aš čia girdžiu, kad žmonės nori paveikslą tiesiogiai išmairinti į skalbimo mašiną. Tai yra visiškai neprofesionalus požiūris. Skalbimo mašina yra tik masinės gamybos produktas, o meno kūrinys - intelektualinė ver-

tybė. Amerikoje nėra tokio intelektualinės veiklos nuvertinimo. Mes ten išvažiuojame norėdami pabandyti gyventi kaip normalūs žmonės, kurie jaučia atsakomybę už savo meną, už savo gyvenimą, už savo ateitį ir likimą.

- Ar nuvažiavus neištiko šokas, kai pamatėte visai kitokią vertybių sistemą, kitą gyvenimo ritmą?

- Taip. Pirmiausia ištiko kultūrinis šokas, nes New Yorkas yra fenomenalus miestas. Pasaulyje tokio kito nėra. Tai tarsi keistas žmonijos eksperimentas.

(nukelta į 3 psl.)

PAGRINDINĖS VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS NUOSTATOS

Naujoji vyriausybė savo programoje teigia, kad biudžetas labai išskolintas, skirstyti nėra ko. Siūloma sudaryti palankesnes sąlygas įmonėms gauti daugiau ir geresnių užsakymų, dirbantiems - naudingiau dirbti ir daugiau uždirbti. Nurodoma, kad įgyvendinant ūkio gaivinimo programą vidutinis atlyginimas 1998 metais turėtų padidėti iki 960 litų, 1999 m. - 1150 litų, 2000 m. - 1320 litų. Pensijos atitinkamai turėtų padidėti iki 330, 400 ir 460 litų.

Laispniškai bus atsisakoma valiutų valdybos modelio. Laisvas lito kursas bus įgyvendintas ne anksčiau kaip 1998 metais.

Infliacija 1997 metais turėtų neviršyti 15%, 1998 m. - 10%, 1999-2000 metais būti apie 7%. Žadama sumažinti kai kuriuos

mokesčius. Pridėtinės vertės mokestis bus sumažintas iki 15% (dabar 18%), asmenų pajamų mokestis iki 28-30% (dabar 33%). Be to, suregulius pajamų mokestį, žadama 10-čiai metų panaikinti pelno mokestį (dabar 28%), neapmokestinti į gamybą investuojamos pelno dalies. Numatoma iki 1998 metų sudaryti sąlygas gyventojams iki 2% pajamų mokesčio mokėti pasirinktinai - į valstybės biudžetą arba labdaros organizacijoms.

Teisėtvaros srityje svarbiausias uždavinys - kova su organizuotu nusikaltamumu ir korupcija.

Premjeras pabrėžė, kad padėties pagerėjimo nereikia tikėtis maždaug iki balandžio mėnesio. LR

"GAZPROM" NEDIDINS DUJŲ KAINOS LIETUVAI

Šiais metais Lietuva iš Rusijos pirsks 3 mlrd. kubinių metrų gamtinių dujų.

Dujų kaina nesikeičia - vidutiniškai 78 doleriai už 1,000 kubų. "Gazprom" sutiko nedidinti kainos, Lietuvai sumokėjus visas skolas.

Praeitų metų gale Vilniuje trys Lietuvos bendrovės ir Rusijos susivienijimas "Gazprom" pasirašė 1997 metų dujų pirkimo-pardavimo sutartį.

Lietuvai pavyko išsiderėti, kad šiemet "Gazprom" negriežtintų

(nukelta į 8 psl.)

likimu priežasčių. "Laiške neaplikau jokių argumentų, iš kurių būtų aišku, jog minėtiems asmenims yra iškylęs teisminio susidorojimo pavojus", - rašo Prezidentas.

A. Brazauskas primena, kad baudžiamosios bylos tyrimas tęsiasi penkerius su puse metų, buvo apklausta daugiau kaip penki tūkstančiai žmonių, sukaupė 332 tomai įvairios medžiagos. "Argi tai panašu į bandymą susidoroti, suvesti sąskaitas, primityviai atkeršyti bet kokia kaina?" - retorškai klausia Lietuvos vadovas.

Prezidentas pabrėžė, kad Lietuva yra nepriklausoma, demokratinė valstybė, kurios Konstitucijoje yra įtvirtintas valdžių padalijimo principas. "Niekas - nei Prezidentas, nei Seimas - negali daryti jokio sprendimo ar poveikio teismams. Lietuvos Konstitucija draudžia daryti bet kokią valdžios institucijų kišimąsi į teismo veiklą ir užtraukia įstatymu numatytą atsakomybę", - savo atsakyme RUSO nariams rašo A. Brazauskas. ELTA

LIETUVOS PREZIDENTAS PASVEIKINO VILNIAUS ARKIVYSKUPĄ

Sausio 31 d. Lietuvos Prezidentas Algirdas Brazauskas pasveikino Vilniaus arkivyskupą metropolitą Audrį Juozą Bačkį šešiasdešimties metų sukakties proga.

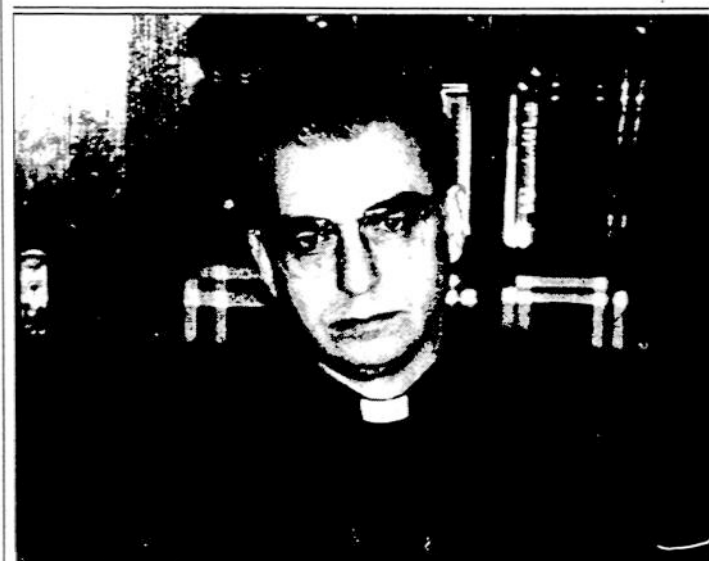
Jūs, kaip Lietuvos vyskupo konferencijos pirmininko, veikla yra nepaprastai reikšminga ne tik Lietuvos katalikų Bažnyčiai, bet ir visos mūsų demokratinės valstybės gyvenime, - pabrėžė Algirdas Brazauskas. Šalies vadovas palinkėjo jubiliatui geros sveikatos, ilgų gyvenimo metų, džiaugsmo ir tvirtybės.

Prezidentas A. Brazauskas, arkivyskupas metropolitas Audrys Juozas Bačkis, sveikinimo cere-

monijoje dalyvavę vyskupas Juozas Tunaitis bei Prezidento kanceliarijos vadovas Andrius Meškauskas kalbėjosi apie jubilato gyvenimo kelią, ateities planus, taip pat apie sumanymą įkurti Motinos Teresės centrą Vilniuje prie Šv. Stepono bažnyčios.

Vasario 1 d. Vilniaus arkikatedroje aukotos iškilmingos Šventos Mišios, kuriose arkivyskupui A. J. Bačkui patarnavo visi Vilniaus kunigų seminarijos klierikai. Arkivyskupo rūpesčiu Vilniaus kunigų seminarija buvo atkurta 1993 metais ir dabar pradėtas statyti naujas jos pastatų kompleksas.

ELTA

Vilniaus Arkivyskupui Metropolitui Audriui Juozui Bačkui vasario pirmąją sukako šešiasdešimt metų. Sveikiname!

JAPONAI ATIDARO AMBASADĄ VILNIUJE

Vasario 12 d. Vilniuje atidaryta Japonijos ambasada - 24-oji Lietuvos sostinėje.

Jauniausiai ambasada Lietuvoje, iki paskiriant ambasadorių, laikinai vadovaus reikalų patikėtinis Kinji Schinoda.

Ambasada kol kas įsikurs Vilniaus gatvėje Vilniuje, bet iki

metų pabaigos ketina įsigyti sklypą ir statyti naują pastatą. Iki šiol Japonijai Lietuvoje atstovauja ambasadorius Takaya Suto, nuolat reziduojantis Kopenhagoje.

Lietuva dėl lėšų stokos kol kas neketina atidaryti ambasados Tokijo mieste. BNS

PAREIŠKIMAS

Lietuvių PEN centras reiškia susirūpinimą dėl pernai Baltarusijoje sulaukto ir šiuo metu teisiamo poeto Slavomiro Adamovičiaus, laikraščio "Vybor" vyriausiojo redaktoriaus Boriso Hamaidos ir korespondento Vladimiro Pleščenkos persekiojimų.

Esame įsitikinę, kad poetinė forma išreiškė autoriaus idėjų laikymą konkrečiu maištavimu prieš valdžią ar pasikėsinimu į kieno nors gyvybę yra grubus žmogaus ir kūrejo teisių bei laisvės viešai išsakyti mintis pažeidimas.

Reikalaujame, kad Baltarusijos valdžia kuo greičiau nutrauktų surežisuotą teismo procesą ir išleistų į laisvę niekuo nekaltus žmones.

Prašome visus nacionalinius PEN centrus paremti mūsų pareiškimą.

Lietuvių PEN centras

Lietuvių PEN centro prezidentė Galina Čepinskienė

PERNAI NVS TERITORIJOJE NUŽUDYTI 25 ŽURNALISTAI

Praėjusiais metais NVS teritorijoje nužudyti 25 žurnalistai, spaudos konferencijoje Maskvoje pranešė Viešumo gynimo fondo atstovas Olegas Panfilovas. Pasak jo, šiemet NVS šalyse

žuvo jau 3 žurnalistai, 2 dingę be žinios, 4 buvo sumušti.

Žurnalistų teisės pernai dažniausiai buvo pažeidinėjamos Rusijoje, Baltarusijoje ir Azerbaidžane. BNS

BALTIŠKOJI NATO REZOLIUCIJA JAV KONGRESE

Sausio 15 d. kongresmenas Gerald B. H. Solomon (R-NY) Atstovų rūmuose pateikė rezoliuciją, H. Con. Res. 10, kurioje siūloma Kongresui padaryti nutarimą, kad Estijos, Latvijos ir Lietuvos politinės ir ekonominės laisvės daro pažangą, kad tos valstybės, jei taptų NATO nariais, būtų reikšmingas įnašas į NATO tikslų realizavimą, Baltijos regione stabilizuotų laisvę ir taiką. Toliau rezoliucija siūlo Amerikos vyriausybei kviesti Baltijos valstybes kaip galima greičiau tapti pilnateisėmis NATO narėmis ir taip pat jas pakviesti dalyvauti NATO viršūnių suvažiavime Madride liepos 7 ir

8 d. Įtakingasis New Yorko kongresmenas Solomon visiems Kongreso nariams parašė "Dear Colleague" ("Mielas kolega") laišką, kviesdamas H. Con. Res. 10 paremti.

Rusijos užsienio reikalų ministerija padarė viešą pareiškimą, kad Solomon rezoliucija yra ne-naudingas žingsnis ir kad Rusija nepritarė NATO išplėtimui.

H. Con. Res. 10 JAV Kongrese atsirado Baltų Laisvės lygos pastangomis. Lyga kartu su kongresmeno Christopher Cox ekspertais ruošia rezoliucijos tekstą Karaliaučiaus reikalui.

Juozas Kojelis

Atgyja naujam gyvenimui restauruojamas Vilniaus senamiestis.

V. Kapočiaus nuotr.

Kas tęs nebaigtą darbą?

Aurelija M. Balašaitienė

Užsienio lietuviai ne be reikalo didžiuojasi 37 tomų Bostone išleista Lietuvių Enciklopedija, kurios pirmasis tomas pasauli išvydo 1953 metais, kai naujoji Amerikos lietuvių ateivių karta dar nespėjo "sušildyti kojų", o po jo sekė kiti 34 ir du papildomi tomai, kurių paskutinis pasirodė 1985 metais. Tai nepaprastos vertės leidinys, nuo "Aacheno" iki "žvirgždo", sudarytas su mokslininkų ir įvairių sričių specialistų talka, koku negalėjo pasididžiuoti net prieškarinė Nepriklausoma Lietuva, po ilgų ginčų ir derybų iki antrosios sovietinės 1944 metų okupacijos išleidusi vos devynis tomus. Paskutiniuoju metu Lietuvoje jau planuojama plataus masto enciklopedija, tačiau tenka suabejoti jos mokslinę vertę, atsižvelgiant į tai, kad beveik visi vietovardžiai ir mokslininkų bei rašytojų pavardės Lietuvoje "sufonetintos", taigi niekas joje nerastas nei Istambulo, dabar tapusio "Stambulu", nei Goethes ar Sommerset Maughams, kurie tapo "perkrikštyti" į "Gėtę" ir "Somer-setą Moemą", o ir mano gyvenamo miesto Cleveland Lietuvoje spausdintuose žemėlapiuose nėra, nes jis tapo "Klyvlendu". Betgi prestižinė Encyclopedia Britannica savo atlase ir žemėlapiuose visus vietovardžius nurodo su jų autentiškais pavadinimais, tai randama ir "šilutė",

ir "Šiauliai", ir "Vilnius", taip pat "Warszava" ir "Paris". Bostone išleista Lietuvių Enciklopedija taip pat pasižymi pagarba autentiškiems vietovardžiams ir pavardėms, tad ja su pasitikėjimu naudojasi ir įvairių sričių specialistai ieškodami tikslios informacijos. Deja, jau nuo 1985 metų viskas sustojo, o tuo tarpu drastiškai pasikeitė ir Lietuvos, ir Europos istorija, ir didoka dalis enciklopedijoje minėtų lietuvių arba jau iškeliavo į amžinybės aruodus, arba dar atliko naujus, minėtinius darbus. Svarbus yra ir Lietuvos sportininkų pasirodymas tarptautinėse olimpiadose, jau nebeatstovaujant Sovietų Sąjungai. Priaugo nauja muzikų, sportininkų, visuomenininkų ir kitose srityse pasireiškiančių asmenų karta, kurios ignoruoti nevalia, nes yra svarbu, kad ir po daugelio metų toji informacija egzistuos, o jie būtų pagerbti tame reikšmingame leidinyje.

Prieš kelis metus aš "Darbininke" kėliau Lietuvių Enciklopedijos tęsimo klausimą, tačiau, deja, jokio atgarsio nebuvo. Kai Clevelande neseniai lankėsi populiarus mūsų humoristas Vitalis Žukauskas, jis kaip tik palietė tą temą ir net paminėjo eilę asmenų, kurie tą darbą galėtų tęsti. Ne vien nauji asmenys turi būti minimi ar pataisomos mirusių biografijos, bet ir įvairūs visuomeninio gyvenimo pasikei-

timai, kaip VLIKo likvidavimas ar Lietuvoje 34 partijų sudarymas, laisvės atgavimo procesas, konstitucija, rinkimai, teisėtvarka bei persiorientavimo procesas į demokratiją. Taip pat minėtini užsienio lietuvių spaudos pasikeitimai, kai kurių leidinių likvidavimas arba persikėlimas į išlaisvintą Lietuvą. Iš spaudos archyvų ir pavienių asmenų, plačiai pravedus energingą informacijos vaju spaudoje, nebūtų sunku sudaryti XVIII tomą, tuo praturtinant ir mūsų knygų lentynas, ir informacijos aruodus.

Ar kas nors pagaliau atsilieps į šitą iššūkį? Abejonės nėra, kad nebūtų sunku suteikti reikalingas lėšas, nes plaukte plauktų prenumeratoras, o mūsų fondai nepagailėtų dovanų tokiam naudingam ir gyvybiškai reikalingam projektui. Apatija ir nieko neveikimas silpnina mūsų jėgas, todėl yra būtinas dvasios renesansas, kūrybiškas ir entuziasingas jos atgimimas, imanomas tik su konkrečiu darbu. Turime beveik igimtą silpnąbę žvelgti į praeitį, perkrauti spaudą suklimū ir persekiojimų prisiminimais, bet dabarties laimėjimai ir kūrybinė pažanga lieka ignoruojami, nors visa tai bus įdomu ir reikalinga ateinančioms kartoms, o taip pat ir iš okupacijos griuvusių prisikeliančiai Lietuvai, kuri vis dar beveik nieko nežino apie tikrą užsienio lietuvių veiklos veidą, jų laimėjimus ir darbus. Kas nors turi imtis iniciatyvos!

Kauno Rotušės aikštė.

V. Kapočiaus nuotr.

Premjeras pritarė finansų ministro atsistatydinimui

Sausio 31 d. Ministras Pirmininkas Gediminas Vagnorius priėmė finansų ministro Rolando Matiliausko atsistatydinimą. Vasario 3 d. projektas buvo pateiktas šalies Prezidentui, pranešė Eltai Vyriausybės spaudos tarnyba.

Atsistatydinimo pareiškimą finansų ministras R. Matiliauskas įteikė premjerui sausio 23 d., spaudoje pasirodžius straipsniams apie jo 1993 metais paimtas lengvatines paskolas Kredito banke. Tuo metu R. Matiliauskas dirbo šiame banke.

Sausio 24 d. Vyriausybės vadovas kreipėsi į Generalinę prokuratūrą, prašydamas įvertinti, ar tiriant Kredito banko bylą buvo užfiksuoti duomenys, liudijantys, kad finansų ministro R. Matiliausko veiksmai prieštaravo

galiojantiems įstatymams ir tarnybinei etikai. Generalinė prokuratūra nepateikė įtikinamų duomenų, kad R. Matiliauskas, dirbdamas samdomu darbuotoju banke, kaip ir kiti šio ir kitų bankų darbuotojai, gaudamas lengvatinį kreditą, būtų pažeidęs įstatymus ar piktnaudžiavęs tarnyba. Pasak tardytojų, iš šios paskolos R. Matiliauskas nepasipelnė.

Ministras Pirmininkas G. Vagnorius mano, kad R. Matiliauskas kaip piliečiu, kuris, kaip ir šimtai kitų komercinių bankų darbuotojų gavo lengvatinį kreditą, nebūtų susidomėjęs nei visuomenė, nei teisėsauga. Tačiau, premjero įsitikinimu, aukšto rango valdžios pareigūno atsakomybės kriterijai yra daug griežtesni. ELTA

Mąstytojo Gaono 200-osios metinės bus minimos valstybės lygiu

Sausio 31 d. Lietuvos Prezidentas Algirdas Brazauskas savo dekretu aštuoniais naujais nariais papildė darbo grupę "Vilniaus Gaono Eljahu mirties 200-osioms metinėms paminėti". Į ją įtrauktas Lietuvos pramonininkų konfederacijos prezidentas Bro-

nislovas Lubys, Kultūros ministerijos viceministras Faustas Lateinas, semitologas Letas Palmaitis ir kiti.

1995 metais šalies Prezidento įsteigta darbo grupė ruošia šių metų rugsėjo mėnesį įvyksiančius Vilniaus Gaono jubiliej-

nus renginius: išskilmingą posėdį, parodą, mokslinę konferenciją.

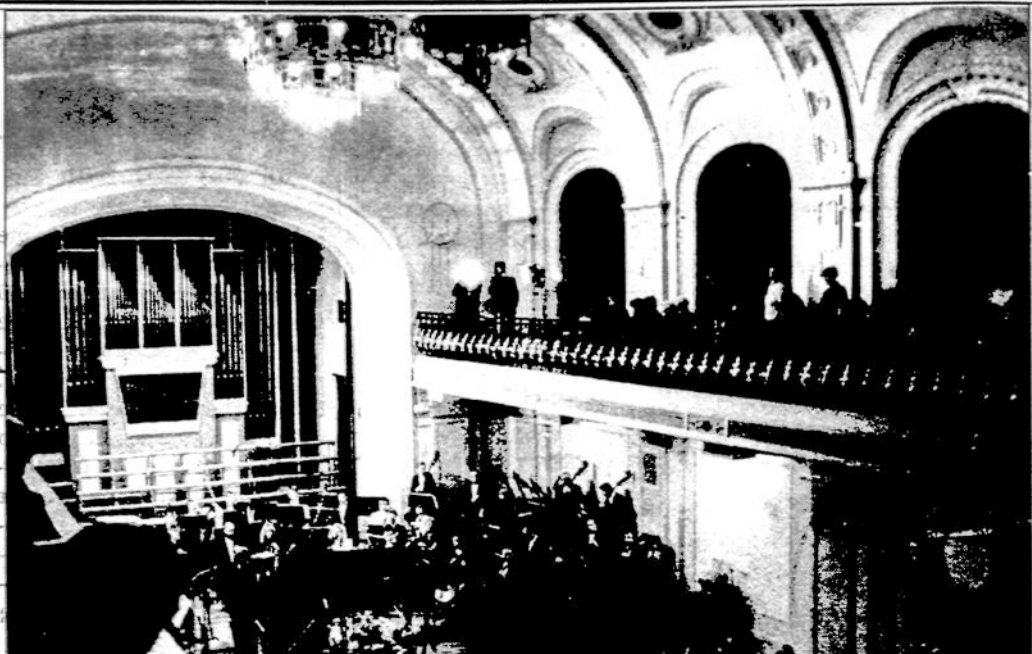
Šios darbo grupės narys Prezidento patarėjas Rimgaudas Geleževičius Eltai sakė, kad Izraelyje irgi sukurta speciali valstybinė komisija šio žymaus mąstytojo, gyvenusio Vilniuje, jubiliejui paminėti. Plačiai tuo domimasi, pasak jo, ir Jungtinės Amerikos Valstijose. ELTA

"Aš myliu tave"

Olandams šiais metais vasario 14-ąją, Šv. Valentino dieną, pripažinti mylintiems padėjo pašto ženklas. Olandijos paštas PTT nuo vasario 12 d. pradėjo parduoti ypatingus pašto ženklus. Laiško gavėjui nugramdžius viršutinį širdies formos pašto ženklo sluoksnį, čia raudoname fone pasirodo sakiny "Aš myliu tave" bei pasklinda rožių kvapas. Toks pašto ženklas, anot PTT, yra pasaulinė naujovė. LŽ

DARBININKAS
savaitraštis
lietuviams
Amerikoje
ir svetur

TEL. 718 827-1351

Lietuvos valstybinės filharmonijos salė Vilniuje.

V. Kapočiaus nuotr.

Apie laisvės kovotojus

Lietuvoje pasirodė atsiminimų rinkinys "Erškečių keliu". Knygos sudarytoja - netoli Užvenčio (Kelmės r.) gyvenanti partizanė Monika Alūzaitė-Kulišauskienė, slapyvardė Aldona. Rinkinyje - žmonių ir bendražygių atsiminimai apie laisvės kovotojus, dokumentai, nuotraukos, trumpos žuvusių partizanų biografijos. Knyga gausiai iliustruota ir turi daugiau nei 500 puslapių. VL

Britai nori išsaugoti monarchiją, o Buckinghamo rūmai - padėti princui Charles

Buckinghamo rūmai pradės penkerius metus trukusią kampaniją, kurios metu mėgins įtikinti abejojančius britus, kad princas Charles yra tinkamas viena diena tapti Didžiosios Britanijos karaliumi, paskelbė laikraštis "Daily Mail". Taip nuspręsta po televizijos apklausos, kai paaiškėjo, jog princas populiarumas po pernai įvykusio jo skyrybų su princese Diana (svarbiausia skyrybų priežastis buvo princas neištikimybė Dianai ir jo ryšiai su sena meile Camilla Parker-Bowles) smarkiai smuktelėjo. Buckinghamo rūmai dabar rūpinis gerųjų Charles savybių ir darbų išryškiniu.

Per vienos komercinės televizijos stoties surengtą daugybės žiūrovų apklausą telefonu daugiau kaip du trečdaliai skambinusių britų pasisakė už monarchijos Didžiojoje Britanijoje išsaugojimą. Po dvi valandas trukusios monarchijos šalininkų ir priešininkų gyvos diskusijos teledistribucijoje surengtoje apklausoje dalyvavo apie 2,5 mln. žmonių. Anot televizijos stoties, tai buvęs "ligi šiol didžiausias referendumas" britų karališkųjų rūmų ateities klausimu. Į klausimą "Ar esate už monarchiją?" 66% skambinusiųjų iš visos Didžiosios Britanijos atsakė teigiamai. LA

Lietuvoje didėja pensijos ir atlyginimai

Nuo vasario 1 d. valstybinė socialinio draudimo bazinė pensija yra 121 lt, minimalus gyvenimo lygis (MGL) - 110 lt vienam gyventojui, valstybės remiamos pajamos - 120 lt kiekvienam šeimos nariui, minimali mėnesinė alga (MMA) - 330 lt ir minimalus valandinis atlygis - 1 lt 95 centai.

Valstybinio socialinio draudimo bazinė pensija padidėjo 11 lt, MGL - 10 lt, MMA - 30 lt, minimalus valandinis atlygis - 19 centų.

Nuo kovo 1 d. pradedami didinti medicinos darbuotojų at-

(nukelta į 5 psl.)

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose ir imigraciniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. (860) 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimo koplyčias parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidojimo direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamas garbingos laidojimo. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vieta - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENTELĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

†

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- ✕ LĖKTUVAI
- ✕ LAIVAI (CRUISES)
- ✕ TRAUKINIAI (AMTRAK)
- ✕ AUTOBUSAI
- ✕ NUOMOJAMOS MAŠINOS
- ✕ VIEŠBUČIAI
- ✕ IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS

GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Periodicals postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —Estijos nepriklausomybės
šventė

Estija yra nedidelė Pabaltijo tauta. Turi tik apie pusantro milijono gyventojų. Tačiau tauta nematuojama tik skaičiumi. Gyventojų skaičius terodo fizinę jėgą. Reikšmingesnė yra dvasinė galia, kuri gali būti didelė net ir mažoje tautoje. Tai sprendžiama iš tautos kultūrinio subrendimo, dvasios gajumo ir kovos už savo būvį. Kiek tauta, didelė ar maža, kovoja už savo egzistenciją ir laisvę, tiek ir tėra gajai. Nustojusi kovoti, nustoja ir būti.

Estų tauta svetimoje okupacijoje ištverė 700 metų, bet neprarado nei savito charakterio, nei savo kalbos, nei kultūros. Tai yra žymė didžiadvasės tautos, kad ir negausios savo žmonių skaičiumi. Savo šalies ir tautos meilė yra antroji žymė, nematuojama nei gyventojų skaičiumi, nei teritorijos didumu. Tauta mylima ne dėl to, kad ji apima didelius plotus (gana dažnai ne savus), arba kad ji labai galinga fiziškai, bet dėl to, kad yra sava, kaip motina. Estų tautos himnas labai gražiai tai pasako trimis posmais:

"Tėvyne mano, mano džiaugsmo ir laime, kokia tu graži! Niekur nerandu šiame plačiame pasaulyje, kas man būtų taip brangu, kaip tu, mano tėvyne!

Esi juk mane pagimdžiusi ir užauginusi; tau nuolatos dėkoju ir esu ištikimas iki mirties! Tu man už viską meilesnė, brangi mano tėvyne!

Tesauko tave Dievas, mano miela tėvyne! Tegina Jis tave ir telaimina visa, ką tik tu sumanai, brangi mano tėvyne!"

Tėvynės giesmė buvo vadinama tai, kas vėliau tapo Estijos himnu. Rodos, jame nebuvo galima įžiūrėti jokio pikto nei grasomo, kaip vaiko meilėje bei ištikimybėje savo motinai. O vis dėlto caro laikais toji patriotinė giesmė (Ma isamaa) būdavo braukiama iš visų meno programų. Caro gubernatorius išbraukė ir 1911 metais iš dainų šventės programos Talline. Tačiau šimtąstantinė minia tautinę giesmę užtraukė. Tai buvo demonstracija ir kartu protestas, kad neleidžiama laisvai mylėti savo žemę ir tautą. Tautinio judėjimo nebuvo galima sulaukyti. Po septynerių metų, 1918 m. vasario 24 d., Estija pasiskelbė nepriklausoma.

Bolševikai, neįstengę estų pavergti 1919-1920 metais, savo nusikaltimą pakartojo po 20 metų, užgoždami visas tris Pabaltijo valstybes, pavartodami taip pat charistinės Rusijos metodus: neįleisti net giesmės reikštis savo tautos meilės. Charistinė Rusija spaudė, kad visi mylėtų "nedalijamą ir šventąją Rusiją". Sovietų Sąjunga prievartavo pavergtuosius, kad jie temylėtų "didžiąją tėvyne". Tikroji tėvynės meilė pravardžiuojama "buržuaziniu nacionalizmu", lyg tautos meilė galėtų būti kokia ten "buržuazinė ar proletarinė". Tai, ką sovietai vadino "proletariniu nacionalizmu", yra ne kas kitas, kaip senas rusiškas imperIALIZMAS, tiksliai dažytas dar tirstesne kraujo spalva.

Dievas tesauko tave, miela Estija, ir telaimina visa tai, ką sumanai, kad galėtum švesti ir išlaikyti laisvą ir nepriklausomą kraštą, o gražiajame Talline vieningai iš visų tautiečių krūtinų skaidriai aidėtų: Ma isamaa!

Lt. Harris žuvimo metinės

Antanas Dundzila

Daug kas nežino, tačiau prie Washingtono esančiose Arlingtono karių kapinėse išsilo 1920 vasario 24 Kauno apylinkėje žuvusio JAV kariuomenės leitenanto Samuel J. Harris palaikai. Lt. Harris buvo sužeistas kovose su bolševikais, mūsų plk. lt. Petro Kubiliūno vasario 23 d. vadovautų operacijų metu, valant bolševikų užimtą Aleksoto aerouostą. Kopdamas į Linksmadvario kalną, lt. Harris buvo sunaikintas ir sekančią dieną Kaune mirė.

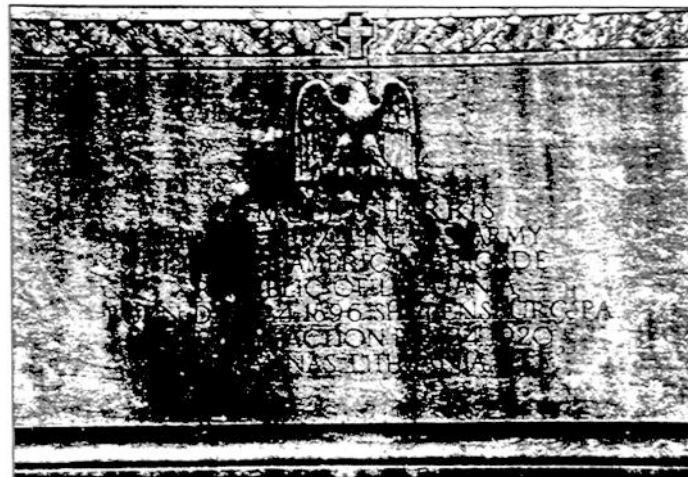
Žinome, kad 1920 vasario 27 jis buvo išvežtas iš Kauno, gražintas Amerikon ir palaidotas Arlingtono kapinėse. Amerikos lietuvių rūpesčiu jam buvo pastatytas paminklas ir 1922 m. dalyvaujant žuvusio motinai iškilmingai atidengtas. Skoningas iš cemento nulietas paminklas tebestovi ir dabar, tik laiko bei oro sąlygų yra apjuodintas, ji būtinai reikėtų nuvalyti.

Žuvusiam kariškiui paskirtas Lietuvos valstybės ordinas buvo įteiktas jo motinai. Motinai prašius, Lietuvos Pasiuntinybė Washingtono jai padovanavo Lietuvos vėliavą, kurią ji laikė iškabintą prie savo namų Shipensburg, PA miestelyje. Dr. St. Bačkio Washingtono rezidavimo laikais buvo rūpinamasi lt. Harris atminimu: dr. Bačkis su ponu Amerikos Vainikų dieną pasiuntinybės vardu prie kapo nuveždavo gėlių. Bent iš dabartinės lietuvių spaudos nežinome, kad šis gražus paprotys šiais laikais būtų tęsiamas.

Lt. Harris į Lietuvą atvyko 1919 m. pabaigoje kovoti vadinamosios Amerikiečių brigados sudėtyje. Brigada, atrodo, tais laikais nereiškė dabar tuo vardu vadinamo, net trejetą pulkų apimančio, didelio vieneto. Nepriklausomybės kovų laikais į šią brigadą buvo telkiami visi Lietuvos tarnybon stoję JAV karininkai. Tačiau brigada neišsivystė ir reikšmingą vienatį ir 1921 m. buvo išformuota. Tas faktas nemažina lt. Harris gyvybės aukos už Lietuvos Nepriklausomybę.

"Darbininke" skaičius V. Vitėno ir Ambasadoriaus A. Eidinto pareiškimus apie keliąsimtatūkstantines dolerių sumas, sumokėtas remontuojant ambasados rūmus, prisimena kuklesni, ne-

tolimos praeities laikai ir dr. St. Bačkio išvalgiai rodytas dėmesys lt. Harris aukai. Kai dabar Lietuvos valdžios pareigūnai dažnai ir plačiai važinėja po užsienius bei naudojami brangiai

1920 m. Lietuvos Nepriklausomybės kovose prie Kauno žuvusio lt. Samuel Harris paminklas Arlingtono karių kapinėse.

A. Dundzilos nuotr.

kainuojančiais limuzinais, kai Washingtono dabar reziduoją Lietuvos karo attache, yra atėjęs laikas atgaivinti dėmesį lt. Harris aukai už Nepriklausomybę.

Pradžiai galėtų būti paskirti keli šimtai dolerių paminklo nuvalymui. Vėliau gal būtų galima patvirtinti archyvus apie lt. Harris tarnybą Amerikos kariuomenėje, jo motiną bei mūsų pasiuntinių palaikytus ryšius su ja. Pagaliau žinios apie lt. Harris kapą galėtų būti plačiau paskleistos: į sostinę atvykę lietuviai

turi pareigą parodyti visi į Washingtoną užklydę Lietuvos aukšti pareigūnai.

Lt. Harris kapą surasti lengva, kapinių lankytojų raštinė mielai išduoda žemėlapiuką. Paprašius, tuoj pat išduodamas leidimas į kapines net įvažiuoti automobiliu. Kapo vietovė: Lt. Samuel J. Harris, Arlington National Cemetery, Grave 4420 Section 3, Grant Drive.

Gal kada nors susitikime ir šioje Lietuvai prasmingoje vietoje?

LIETUVIAI NEW YORKE: PATIRTAS
IR PRAGARAS, IR ROJUS

(atkelta iš 1 psl.)

Pavyzdžiui, Amerikoje New Yorkas laikomas ne Amerikos, o pasaulio miestu. Po to buvo kalbos šokas. Supratome, kad komunikacija - pats svarbiausias dalykas. Jeigu tu negali išreikšti minties tokia kalba, kuria tave suprastų pasaulis, tai pasauliui nuo to nei šilta nei šalta, bet tau tai iš tiesų sunku.

- Ar tai tinka tik anglų ar ir meno kalbai?

- Su menu truputį kitaip. Anglų kalba yra kalba, kuri puikiai atlieka komunikavimo funkciją. Ji yra lengviausiai priimama ir lengviausiai transformuojama pagal šių dienų reikalavimus. O meno kalba - tai visiškai laisvė.

- Bet juk dailininkas ir savo kūriniais stengiasi komunikuoti.

- Be abejo, bet meno, kaip ir mokslo, pasaulyje vyksta kiekvienos srities specializacija ir profesionalizacija. Nėra visus vienių ryškių dvasinių idėjų ar fundamentalių ideologijų.

- Niekio tokio, kuo remdamasis galėtum apibrėžti konkrečią šiuolaikinio meno kryptį?

- Bandoma ieškoti tiesos. Žmonės rimtai skverbiasi į visas puses - į praeitį, į technologiją, į primityvizmą, į savo kūną. Visur.

- Menas - kaip pasaulio pažinimo būdas?

- Taip. Yra toks pozityvizmo reiškinys. Menas po konceptualizmo ir minimalizmo, kurie pasižymėjo esminių fenomenų, idėjų, konstrukcijų ieškojimu,

jau yra visai kitoks. Dekonstrukcijos pomėgis nuvedė į kraštutinį liberalizmą. Nebeliko tu pagrindinių, didžiųjų srovių, kuriomis galima buvo pavadinti septintojo dešimtmečio "popartą" ar aštuntojo dešimtmečio minimalizmą.

Yra tik atskiros iškilios asmenybės, kurios sugeba suformuoti savą meninę struktūrą. Iš esmės tas pats kaip ir matematikoje, fizikoje ar filosofijoje.

- Ar teko ten kažką kardinaliai keisti savo kūryboje, meno suvokimo plotmėje?

- Teko rimtai ir labai atsargiai viską permąstyti. Lietuvoje menas iš esmės buvo opozicinis žaidimas. Tai jau savaime suformavo tam tikrą strategiją, tam tikrą meno politiką, kryptį ir tikslus, visomis jėgomis buvo stengtas priešintis sovietinei realybei.

New Yorke to nėra. Ten iš esmės nei tautybė, nei rasė, nei religija, nei socialinė padėtis nieko nereiškia.

- Bet iš čia žvelgiant atrodo, kad ten labai daug reiškia socialiai angažuotos temos: feminizmas, homoseksualizmas, antisizmas ir taip toliau.

- Tie dalykai iškyla kaip menininko asmeninė patirtis. Egzistuoja socialiai ar seksualiai angažuotas menas, kuris kartu yra ir politinis. Bet tik todėl, kad žmonės turi visišką saviraiškos laisvę, jie gali akcentuoti savo vertybes.

Galima sakyti, kad sugriuvus komunizmo ir kapitalizmo opozicijai, ir Amerikoje nebėlio to opozicinio žaidimo, taigi su didžiule energija imta ieškoti kito politiška angažuoto reikalo. Buvo atkreiptas dėmesys į seksualines, kultūrines mažumas kaip į svarbią kultūrinę politinę problemą, kurią reikia spręsti neatidėliojant.

- Jei svarbiausia saviraiška, tai ar verta važiuoti į New Yorką? Juk reikštis gali ir čia, gal netgi įdomiau ir šviesiau nei tame kultūrų katile.

- Manau, kad verta. New Yorkas pirmiausia yra rimtas išbandymas. Ten netoleruojamas konformizmas, kompromisai ar vien iliuzijomis paremtas sumanymas. Ten staiga suvoki, kad viskas yra daug paprasčiau ir kartu sudėtingiau. Tavo nuostatos nuolat yra tarsi kažkokio bendro veiksmo dalis. Esi priverstas dalyvauti, reaguoti į pasaulio reiškinius.

(nukelta į 8 psl.)

MEDEKŠA

Eugenijus Urbonas

4

Suklego lietuvių stovykla. Visų akys sužiuo Nemunu į Kauno kelią. Šventu laikomas Nevežio kalnas buvo apaugęs senais ažuolais. Nuo Kauno pusės, pakalnėje, panemunės keliu šuoliavo raitelių būrys. Juodi žirgai ryškiai skyrėsi rudenį nugeltusio ažuolyno fone. Nestabdydami putotų žirgų, raiteliai lėkė tiesiai prie naujojo tilto į salą. Sargybos kariai pagerbdami pakėlė ietis, ir kanopų dundesys lyg griaustinis tolyn nuaidėjo Nemunu. Vyrai iš Lietuvos valdovo palapinės ritino kilimus ir tiesė kelio link. Po kiek laiko pasirodė pats Didysis kunigaikštis ir karieta, lydima šarvuotų vyrų būrio. Visoje Nemuno lankoje skambėjo sveikinimo šūksniai, švytėjo rankose aukštyn iškelti kalavijai.

Raiteliai išsirikiavo už tilto ir ginklu gerbdami laukė Didžiojo kunigaikščio Vytauto. Sveikinimo griausmų lydima, tiltu pervažiovo karieta, pribėgė didikai ištisė rankas kunigaikščienei. Ldk Vytautas nušoko nuo žirgo, praskyręs sabalų kailių mantiją, ištraukė apnuogintą kalaviją ir iškilmingu ženklu pasveikines savo didikus ir kryžiuočių atstovus, veidu pasisuko į kranto pusę, kur grūdosi žemaičių bajorai.

- Garbė žemaičių žemei ir jos kariams! - sušuko kunigaikštis. Visa Nemuno pakrante nuvilnijo daugiabalsis "Valio". Valio Kęstučio sūnui! Valio Didžiajam Lietuvos kunigaikščiui!

Vytautas nuleido galvą, padėjo už sveikinimus ir pakėlęs ranką tartum apraminio žemaičių žemės bajorus ir savo karius. Didikų lydimas kunigaikštis kilimų nuklotu taku iš lėto žengė į Lietuvos ženklu papuoštą palapinę. Kažkas svarbaus turėjo įvykti - sveikinimus pakeitė niūrus šurmesys ir balsų gausmas. Nejaukumas ir netikrumas smelkėsi į žemaičių širdis, vienį spėliojo - su Ordinu pasirašys ilgąamžę taiką, kraujo lieti nereikės, kiti tvirtino - kryžiuotis žemaičio draugu nebuvo ir nebus. Daužyt laivą, išžudyt riterius ir

plaukt žemyn į Ragainę. Tų apylinkių lietuviai seniai kenčia Ordino priespauda, atsiras vyrai, galvas gundančių už gimtosios žemės laisvę...

Žemaičių seniūnas Rumbaudas kartu su Betygalos, Ariogalos, Raseinių, Viduklės, Kaltinėtų žemių bajorų vadais artėjo prie tilto. Pamatęs šaltą, paliepė eiti kartu.

- Kunigaikščio paliepimu dešimt garsiausių žemaičių bajorų turės vykti į salą. Kalba, derybos būsiančios.

Kai Alsysis pabudo, blyški rudenio saulė pro kalno medžių viršūnes jau žvelgė į Nemuno ir Nevežio santakos slėnį. Aplinkui zujo žmonės. Medekša su vyrais kurstė jau gestantį laužą ir baigė kepti didelius mėsos gabalus.

- Pramigai, raiteli! Žiūrėk, jau tavo Sakalą pirkkliai vokiečiams pardavė, - šaipėsi brolis.

Alsysis pašokęs apsidairė - tikrai tarp arklių Sakalo nematyt. Išsigando ne juokais. Ėmė klausinėti Medekšą, kas atsitiko, bet vyrai šypsojosi ir tylėjo. Tada Alsysis pridėjęs prie lūpų pirštus, garsiai sušvilpė ir suikavo pelėdos balsu. Miške lyg atsiliepė žirgas. Namie ganyklose Sakalas buvo Alsio įpratintas po tokių garsų atbėgti pas jį. Praėjo minutė kita - žirgo nebuvo matyti.

Medekšai pagailo brolio.

- Mano bėris apšlubo. Nežinau, gal užmynė ant aštrių akmenų ar kas jam nutiko. Sungaila paskelbė, kad bus žirgų lenktynės. Jaunų žirgų iki trejų metų atskirai. Nežinau, kodėl taip. Rusteikis jos su savo juodbėriu, o tavai aš prižiū aužuolyne, kad rasotos žolės neprisišlamštų. Nepabėgs. Avižų gavo. Tegul pastovi, lenktynės bus čia, Nemuno lankoje. O gal tu pats nori joti?

Alsysis nuraudo iš laimės, bet nedrįso savo noro pasakyti garsiai.

- Gal joki tu, geriau mokėsi.

Bet Medekša padarino savo jaunėlį.

- O ko tu bijai? Nukrisi - pieva, neužsimuši. Tik per griovius atleisk pavadžius, kad Sakalui netrukdytum. Arkliukas greitas, paskutinis neturėtų būti. Tu už mane lengvesnis - mažiau nuvargs.

Lenktynių nugalėtojų laukė ties Nevežio kilpa ant kalnelio įsimeigti raštuoti kardai - ypač brangios dovanos.

Lenktynės prasidėjo prieš pietus. Pirmiausia varžėsi jaunikliai, o paskui raiteliai sėdo ant suaugusių žirgų.

Nerimaujantį Sakalą prieš lenktynes tramdė ir ramino abu broliai - Medekša ir Alsysis. Apsižvalgę pamatė, kad Alsysis pats jauniausias iš lenktynėms pasiruošusių raitelių. Baltkarti treigys karpė ausimis, kasė žemę, muistėsi. Brolių šnekinamas pamažu aprimo, tik jautėsi, kaip nuo vidinio nervinio virpulio tirta priekinių kojų raumenys.

- Greičiau galėtų pradėti, perdegė tavo Sakalas - iki galo neištvers, - nepatenkintas burbtelėjo Medekša.

Sugaudė ragas - sutartinis lenktynių pradžios ženklas, ir vyrai arkliai išrikiavo lenktynėms. Alsysis sėdėjo balne, glostė Sakalo kaklą, o Medekša vedė žirgą už pavadžio ir kažką jam meiliai šneko. Atsisukęs į Alsį, dar kartą perspėjo - nevaryk arklį pradžioje kiek įkabina, tegu lengvai įsibėgėja, netrukdyk peršokti lietaus išplautos griovos, prisiglausk prie žirgo sprando - ir jam lengviau bus, ir tu neiškrisi iš balno.

Po lenktynių ženklo Alsysis paragino žirgą, ir tas šuoliais skrido į priekį kitų raitelių viduryje. Į galvą toptelėjo mintis - nukristum, sutryptų tave kaip viščiuką. Viena ranka apkabinęs žirgo kaklą, antra tvirtai įsikibęs į karčius, beveik visai užmiršo pavadžius. Arkliai dūmė kaip pašėlę. Šone kažkas sužvingo, šūktelėjo, Alsysis spėjo dirstelėti, kad keli žirgai ir raiteliai jau kočiojosi žemėje.

Įpusėjus lenktynėms, Alsysis su Sakalu buvo nedaug atsilikę nuo pirmųjų. Lyg girdėjosi kažkieno šauksmai, raginimai, bet aiškiau už viską duslus kanopų bildesys. Sakalo raginti nereikėjo. Vėlyje plaukė balti karčiai, šiaušėsi nuo vėjo Alsio plaukai, peršokus paskutinį griovį, iš po kojų išsprūdo balno kilpos, ir berniukas kaip plaušinių ganyklose tik laikėsi prigludęs ir įsikibęs žirgo karčiams, kad nenukristų. Lenktynių baigmės vietą Sakalas praskriejo trečias. Kai suplūkę žirgai ir raiteliai susirinko ant kalvos prie išmeigtų kardų, raitelius kreipėsi Vilniaus seniūnas Manvydas.

- Jo didybė šviesiausias Didysis kunigaikštis Vytautas jūsų lenktynės stebėjo iš palapinės ir prašo perduoti, kad puikiai žirgą augina Lietuvai žemaičių žemei ir dar šaunesnius raitelius. Nugaletojams - penkiems raiteliams skiriami kardai, pagaminti tolimuose kraštuose, atvežti iš Krymo žemės. Kunigaikščio vardu dėkoju visiems, o didysis chanas pats atduos dovanas.

Ant laibakio žirgo prijojęs juoda kaip anglis barzda, jau truputį žilstelėjęs totorių chanas ėmė po vieną išmeigtą į žemę kardą,

(nukelta į 4 psl.)

■ Somalio piratai prie pietinio Kismajaus uosto užgrobė krovinių Kenijos laivą ir pareikalavo 15 tūkst. dolerių išpirkos. 8 banditai greitai gėmė valtimis priplaukė prie laivo, kuris iš Mombasos Kenijoje į Kismajaus uostą gabeno plačiai vartojamas prekes. Laivas buvo užgrobtas, kai plaukė į uostą iškrauti krovinių. Regioninis Piratavimo centras prie Tarptautinio jūrų biuro Kuala Lumpurėje pranešė, kad pernai piratų antpuolių pasaulyje užfiksuota 175 - 5 atvejais daugiau nei 1995 m.

■ Europos Komisija pareiškė, kad Europos Sąjunga greičiausiai nepriims naujų narių iki 2002 metų. Be to, abejojama, ar visos šalys, su kuriomis ES šalių vyriausybės nuspręsdami derybas, galės įstoti į sąjungą vienu metu.

■ Rusijos vidaus reikalų ministerija pranešė, kad šalyje veikia 200 nusikalstamų grupuočių, kuriose yra apie 5000 aktyvių narių. Be to, Rusijoje yra apie 300 nusikalstamo pasaulio "autoritetų".

■ Centrinio Rusijos banko atstovai patvirtino gaudus, kad, gelbėdama žlungančią ekonomiką bei siekdama papildyti biudžetą, 1995 bei 1996 metais Rusija pardavė tarptautinėse rinkose didžiulius kiekius platinos, paladžio bei deimantų. Straigėginės Rusijos taurių metalų bei brangakmenių atsargos šiuo metu yra beveik išsekusios, tačiau turimų aukso išteklių, kurie siekia 400 tonų, visiškai užtenka rublio kurso stabilumui palaikyti. Beje, užsienio ekspertai tvirtina, kad Rusijos taurių metalų bei brangakmenių pramonei reikia milžiniškų investicijų. Jei jų nebus, strateginiai Rusijos ištekliai pasibaigs ateinančių metų viduryje.

■ Kinijos vyriausybė ketina pasiekti, kad 2000 metais šalyje gyventų ne daugiau kaip 1,3 milijardo žmonių. Tai pareiškė Kinijos valstybinio šeimos planavimo komiteto pirmininkė Pen Pejūn. Iki šio šimtmečio pabaigos Kinija turės sustabdyti gyventojų prieaugį, nesilaikantiems normos "viena šeima, vienas vaikas" bus taikomos griežtos administracinės ir ekonominės nuobaudos. 2010 metais šalies gyventojų skaičius neturi viršyti 1,4 milijardo.

Baltarusijos opozicijos vadovas: bandoma supriešinti Baltarusijos tikinčiuosius

Politinį prieglobstį JAV 1996 m. rudenį gavęs Baltarusijos opozicijos politikas Zenon Pozniak apkaltino Baltarusijos prezidentą Lukašenką sąmoningu bandymu supriešinti Baltarusijos Katalikų bažnyčią ir šalies Ortodoksų bažnyčią. Pasak Pozniako, Baltarusijoje vyksta bandymas, pasitelkiant komunistinę propagandą, sukurti dirbtinę sieną tarp šalies tikinčiųjų. Kalbėdamas su žurnalistais Varšuvoje, baltarusių politikas pažymėjo, jog savaime suprantamas dalykas, kad tarp šalies piliečių katalikų ir ortodoksų esama ryškių kultūrinių skirtumų. Tačiau pakenkimas tikino, kad prezidentas Lukašenka ir Baltarusijos Ortodoksų bažnyčia bando sukurti konfliktinę situaciją. Baltarusi-

jos opozicijos atstovas tikino, kad demokratams atėjus į valdžią valstybėje galės laisvai veikti visos konfesijos. Pranešama apie baltarusių opozicijos politikos samprotavimus, vokiečių katalikų žinių agentūra KNA pažymi, kad maždaug 60% Baltarusijos gyventojų priklauso Ortodoksų bažnyčiai, o 25% yra Katalikų bažnyčios nariai. **VRTP**

Šie metai Estijai gali būti leiami

1997-ieji Estijai gali būti labai svarbūs ir artimiausiais dešimtmeciais, mano užsienio reikalų ministras Toomas Hendrikas Ilvesas. Dabartinę šalies ekonomikos padėtį ministras Ilvesas palygino su padėtimi pokario Europoje, kai visos viltys buvo sudėtos į Europos Sąjungą ir NATO. Ministras sakė, kad Estijai ypač svarbu būti tarp pirmųjų šalių, su kuriomis Europos Sąjunga ir NATO pradės derybas dėl narytės šiose organizacijose.

Pirmojoje šių metų pusėje Estijos užsienio reikalų ministras imsis aktyvaus aiškinamojo darbo Europos Sąjungos šalyse, ypač Pietų Europoje, nes po 6-7 mėnesių paaiškės valstybės, su kuriomis ES pirmiausia pradės derybas dėl priėmimo. Estija gali patekti į pirmąją ES plėtimą ratą, bet tam dar reikia daug pastangų.

Tai priklausys nuo Estijos parlamento priimtų įstatymų, nuo Estijos santykių su kaimynais ir visomis ES šalimis, pasakė ministras. Reikia kuo aktyviau bendrauti su Pietų Europos šalimis, nes ten mažai žinoma apie Estiją. Todėl Estija nusiųs savo reikalų patikėtinius į Graikiją, Portugaliją ir Ispaniją, taip pat į Airiją ir Olandiją.

Ilvesas sveikino neseniai paskelbtą Vokietijos užsienio reikalų ministro Klausio Kinkelio pareiškimą, kad Estija pasirengusi įvykdyti sąlygas, reikalingas įstoti į ES ir galbūt NATO. Pirmaisiais metų mėnesiais bus surengta daug ministro vizitų į ES šalis. Ten jis pabrėš nuomonę, kad plečiant ES didžiausią reikšmę turi pretendentes pasirošimas, o ne jos geografinė padėtis. **LA**

Leiskimės į katakombas

Nitros vyskupas, Slovakijos kardinolas, 72 metų jėzuitas Jan Chryzostom Korec tvirtai įsitikinęs: visi, krikščionys ir nekrikščionys, turėtų nusileisti į pirmųjų amžių Romos krikščionių požemines kapines, į katakombas. "Katakombose", sakė kardinolas, - labiau nei bet kur kitur gyvai juntama visų krikščionių prieš amžių gyvenusių ir dabar gyvenančių - gili vienybė su tuo

pačiu Viešpačiu Jėzumi Kristumi, kuris gaivino pirmuosius tikėjimo liudytojus. Tai tikrai tas pats tikėjimas, šiandien kaip ir prieš du tūkstančius metų".

Kardinolas Korec kaip tik neseniai turėjo progos antrą kartą apsilankyti ir pasimelsti Romos katakombose. Savo išpuodį jis papasakojo žurnalistui.

Ilgais laiptais leidamasis į Domitillos katakombas, kuriose

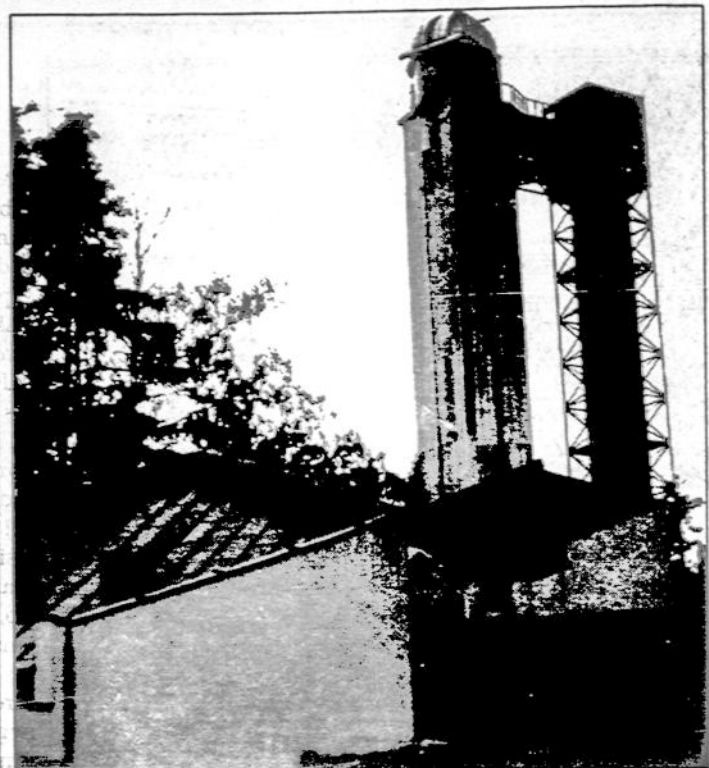
Vaikai Vilniuje užsidirba pinigų valydami sniegą prie gyventojų namų. V. Kapočiaus nuotr.

krikščionys buvo laidojami nuo III iki V šimtmečio, Nitros vyskupas prisiminė pirmąjį apsilankymą Romoje Prahos pavasario metais - 1968-aisiais. Tais metais jaunas vyskupas Korec buvo katalikų žinių agentūra KNA pažymi, kad maždaug 60% Baltarusijos gyventojų priklauso Ortodoksų bažnyčiai, o 25% yra Katalikų bažnyčios nariai. **VRTP**

Kardinolas Korec yra vienas vadinašios "katakombinės bažnyčios" liudytojų. Kai 1951 metais buvo išventintas vyskupų, 27-erių metų Jan Chryzostom Korec buvo jauniausias vyskupas pasaulyje. Prieš 6 metus Jonas Paulius II-sis paskyrė jį Nitros vyskupu, o metais vėliau pakėlė kardinolu.

Iki galo neištirtas Domitillos katakombas sudaro galerijų labirintas, iš viso 15-kos kilometrų ilgio. Apytamėse galerijose groždamasis pirmųjų amžių freskomis, kurių Domitillos katakombose itin daug, kardinolas prisiminė savo patirtį kalėjimuose. "4 dešimtmečius buvau persekiojamas. Per tą laiką man, kunigui, buvo uždrausta aukoti mišias. Tai buvo daroma katalikiškoje Slovakijoje, kur pirmą katalikų bažnyčią Salzbargo vyskupas pašventino 829 metais. Štai koks ateistinių ir komunistinių režimų absurdas - jie bandė paneigti tautos istoriją. Bet komunistas galop žlugo, o Bažnyčia buvo ir yra".

Kardinolas pasakojo, kad Bažnyčios persekiojimų metais Slovakijoje savo akimis matė, kaip buvo žudomi kunigai. Matė, kaip buvo skriaudžiami ir neteisėtai nuteisiami nekalti krikščionys. 25 metus Jan Korec dirbo fabrikuose nuo visų nuslėpdamas, kad jis vyskupas. 12 metų buvo kalinamas. Kardinolas pasakojo, kad 1960 metais drauge su juo tame pačiame kalėjime buvo kalinami 6 vyskupai ir apie 200 kunigų. Jiems teko patirti neap-

Etnokosmologijos centras Molėtų rajone.

V. Kapočiaus nuotr.

Naujas amerikietiškas teleskopas Molėtų rajone

Iš Kalifornijos į Lietuvos etnokosmologijos centrą Molėtų rajone, Kulionių kaime, atgabentas modernus teleskopas. Jis pritaikytas ir aukšto lygio moksliniam darbui, ir pažintiniam pasižvalgymui po dangų. Iki 900 kar-

tų priartinantis teleskopas leis matyti Mėnulio paviršiuje objektus, kurių skersmuo tik 500 metrų. Greta esančioje Molėtų astronomijos observatorijoje stovi didžiausias šiaurės Europoje 165 cm skersmens teleskopas. **LR**

sakomas kančias, dabar daugelis jų mirė. To nepaisant, Bažnyčia Slovakijoje tebėra gyva.

"Komunistinės valdžios metais Slovakijos bažnyčia buvo katakombinė", sakė kardinolas Korec. - Tikintieji turėjo slaptas spausdines namų rūsiuose, rengė uždarus susirinkimus miškuose, kalnuose ir kitose nuošaliuose vietose. Tikinčiuosius sekė saugumo pareigūnai. Buvo neįmanoma laisvai kalbėtis savuose namuose, nes saugumas buvo itaies klausymosi aparatus".

"Antikos katakombų dvias puikiai perprantu, nes ir mūsų kartos žmonėms teko gyventi modernių katakombų sąlygomis. Romos katakombose galia pajusti, kokia didinga galia Dievas palaiko savo Bažnyčios gyvybę. Katakombos visuomet buvo Bažnyčios gyvenimo dalis, nuo pirmųjų amžių iki mūsų dienų. Keičiasi tik persekiojimų metodai. Manau, kad komunistų vykdytas persekiojimas buvo bene žiauriausias".

Kardinolą Domitillos katakombose lydėjęs žurnalistas jo paprašė paaiškinti, kodėl jis mano, kad komunistų persekiojimas buvo žiauresnis nei pirmaisiais amžiais. Į tai Slovakijos kardinolas Korec atsakė: "Komunistai siekė sunaikinti žmogaus asmenį. Pagony pirmaisiais krikščionybės amžiais krikščionis areštuodavo ir beveik tuoj pat juos

užmušdavo, kartais net labai žiauriai. Komunistai elgėsi dar žiauriau. Prisimenu šią akimirą didvyrišką vengrų kardinolą Jozef Mindszentį. Po arešto jis nebebuvo tas pats žmogus, net jo motina teismo salėje nebeatpažino. Jis buvo sekinamas vaisiais ir kankinamas elektra. Tai buvo rafinuotas kankinimas, pritaikant "mokslinius metodus". Su nesuskaitomais žmonėmis buvo elgiamasi tarsi su žvėrimis vien todėl, kad jie buvo krikščionys. Rengdamiesi didžiajam 2000 metų jubiliejui, šios patirties negalime pamiršti, - sakė Slovakijos kardinolas ir tęsė: - Čia, katakombose, meldžiuosi ypač už visas gulago ir koncentracijos lagerių aukas iš komunizmo patyrusių Vidurio ir Rytų Europos kraštų. Čia, katakombose, galima dar intensyviau pajusti jų liudijimo galia. Jie mus moko - nebijokite! Joks diktatorius, būtų tai Stalinas ar Hitleris, negali nustatyti istorijos. Ją nustato vienas Dievas. Mus gali areštuoti, kankinti, mušti ir žudyti, bet mes visuomet nugalėsime. Mūsų galia yra Dievo galia, prisikėlusio Kristaus galia".

Nitros vyskupas kardinolas Jan Chryzostom Korec savo išpuodįs dalijosi su žurnalistu, kalbėdamas be jokios pagiežos, o kupinas atleidimo ir vilties. "Tie, kurie mane nuteisė, - sakė (nukelta į 5 psl.)

MEDEKŠA

(atkelta iš 3 psl.)

traukė juos iš makštų ir paduodavo Manvydui, o vyrai prieję bučiavo šaltą kardu plieną, dėjo į makštis ir vėl sėdo ant savo įkaitusių žirgų.

Lietuvių palapinėje buvo tiršta vyrų. Prie pakeltos į viršų lango angos atsistojo Didysis kunigaikštis Vytautas, kunigaikščio veidas buvo apšviestas tik iš vienos pusės, atrodė rūstus.

- Galingi Lietuvos didikai ir mano tėvonijos - Žemaičių žemės bajorai. Šiandien man sunku kreiptis į mano tėvo Didžiojo kunigaikščio Kęstučio žygių ir kovų draugus. Lenkių galva jūsų narsai kovoje su mūsų priešais. Bet šiandien Didžiajai Lietuvos žemei sunki valanda. Žemaičių vadai! Jūs atsimenat, kad prieš šešiolika metų prie Dubysos kunigaikštis Skirgaila brolio pavedimu Žemaičių kraštą iki Dubysos atidavė Ordinui. Mes su Didžiuoju kunigaikščiu, mano tėvu, stengėmės neleisti kryžiuočiams šeiminkauti jūsų valdovė, bet mano tėvas, Jūsų Valdovas, guli Vilniaus žemėje*.

- Kai kreipiausi į mūsų priešus dėl paramos atgauti Lietuvos ir Žemaičių sostą, kurį karalius buvo paskyręs broliui Skirgailai, buvau priverstas pažadėti Ordinui žemių. Ordinas reikalavo daugiau - iki Dubysos jau buvo davęs karalius Jogaila. Ordinas grasina kardu ir ugnimi atsiimti pažadą**. Vėl bus liejamas kraujas. Mano žmona, jūsų kunigaikštienė Ona, ilgai išbuvo įkaitu Termitės pilyje, mano brolis Žygimantas su bajorais tik šiandien grįžo iš Ordino kalėjimo Marienburge. O Ordinas reikalauja Žemaičių krašto iki Nevėžio.

Mes dėsime ir nenorėjome tęsti pažado, bet priešai dabar grasina Lietuvai karu. Livonija sudarė sutartis prieš mus su Pskovu ir Naugardu, Smolensko kraštas neramus. Kryžiuočiai žvangina kalavijais iš vakarų. Pietuose Karjoto sūnus išdavė Lietuvą, pabėgo į Vengrų karalystę, renka karių šeimtis Podolę ir mano statytą Lucką. Nuo Juoduųjų marių pas mus atvyko didysis chanas Tochtamyšas, kai dar buvome Smolenske. Pralaimėjęs prie Tereko Azijos chanui, prašo karių - jėgos prieš Timerlano ir Aukso Ordos sostą pasodinti chaną Timur Kutliuką. Jei sugrįš chanas ir ilgosios upės - Volgos - sostinė, prie jos žiočių, padės mums prie Lietuvos prijungti Tverės ir Maskvos žeme, Didįjį Naugardą ir Pskovą. Bajorai! Man širdi skauda, bet turiu jums pranešti - pavasarį Gardine su ponų taryba sutikome Ordino pasiuntinius. Nenusileido magistras, pažadėjome tęsti duotą žodį. Pasilikime laisvą medžioklę Žemaičių miškuose, susitikime ir būsimie bendrai, 200 bajorų galės pereiti į Didžiąją Lietuvą. O kad būtų ramybė vakaruose ir jūsų žemėse taika, šiandien pasirašysime sutartį su mūsų priešais - Ordinui. Kitos išeities nematome. O kai susiprėsime, turėsim didelę armiją - nebijosis tada Ordino. Atsigręšim į vakarus.

Lietuvos didikai pritarė Didžiajam kunigaikščiui, o Žemaičių bajorai sėdėjo nuleidę galvas.

Šaltrasis pajuto, kaip išrasojo kakta, daužėsi širdis. Žemaičių seniūnas Rumbaudas pašoko iš vietos:

* Didysis kunigaikštis Kęstutis Krėvos pilyje buvo nužudytas 1382 metais, Jogailos liepimu pagoniškai palaidotas Vilniuje.

** Iki Nevėžio Vytautas Žemaitiją jau buvo pažadėjęs 1390 metais, kai antrą kartą pabėgo kovoti dėl Lietuvos sosto.

- Didysis kunigaikštis, tokios gėdos dar neturėjo Žemaičių kraštas. Žygiavom su jūsų tėvu, Didžiuoju Kęstutiu, per kryžiuočių žemes, žygiavom į Lenkų karalystę, žygiavom po jūsų vėliava į Lietuvos sostinę Vilnių, padėjome laimėti sostą, o jūs, kunigaikštis, parduodat mūsų žeme, mūsų žmonas, mūsų vaikus.

Slogi tylą.

- Didysis kunigaikštis! O mūsų bočių papročiai, šventa ugnis ir ažuolynai su pilkapiiais ir protėvių dvasia? Tėvų tėvai mus išmokė iki paskutinio kraujo lašo kautis už Žemaitijos žemę. Kaip pažūrėsim į akis seneliams? Koks likimas ištiks mūsų vaikus? Gal svetimi dievai ir dovanos užmigdė dvasią, jei jūsų motinos gimtoji žemė jums jau nebrangi...

Didysis kunigaikštis Vytautas nepatenkintas krenkštėlojo, iš makštų išsitraukė kalaviją ir prispaudė prie krūtinės:

- Aš krikštijaus daug kartų, o tikėjimas vienas - Lietuva. Negraudink, Rumbaudai, manęs ir savo Žemaitijos vyrų. Motinos žemė man liks brangi visada. O šiandien turite suprasti - tokia jūsų valdovo valia. Ramybės vakaruose reikalinga Didžioji mūsų Lietuva. Kas pakels karda, kas nepaklus mūsų valiai... - ir Vytautas lėtai su perkreiptu iš pykčio veidu, pakėlė aukštyn kalaviją, palaikė virš galvos, pabalo rankeną suspaudę pirštais, ir staigiu judesiu perskrodė orą. Šaižiai sušvilpė asmenys, o paskui džergžtelėjo lyg atodūsį į makštis kišamo kalavijo plienas.

Vytauto reikalų tvarkytojas Čepuma atnešęs parodė palapinėje pasirašytą abiejų šalių sutartį ir lietuviškai dėstė ją žemaičių bajorams.

(Bus daugiau)

Rokiško sūriai.

V. Kapočiaus nuotr.

Užsieniečiai nupirko 23% "Rokiškio sūrio" akcijų

Pirmąją sausio savaitę Nacionalinėje vertybinių popierių biržoje parduota 23% "Rokiškio sūrio" akcijų už 9.4 milijono litų. Akcijas įsigijo investicinis bankas "Williams de Bru", esantis didžiausių Europos bankų dvidešimtukė. Šis bankas turi įsigi-

jęs 10% "Vilniaus Banko" akcijų. Anksčiau aktyviausiai Lietuvoje veikė Japonijos investicinis bankas "Nomura International". Po sandorio "Rokiškio sūrio" akcijos pakilo nuo 31 iki 37 litų už akciją. Nominali akcijos vertė yra 10 litų.

Clevelando lietuvių bendruomenės susirinkime: (iš kairės) žurnalistas V. Rociūnas, krepšininkas Ž. Ilgauskas, D. Čipkienė ir I. Bublienė.

V. Bacevičiaus nuotr.

Slidinėjimas - smagus žiemos sportas

Edvardas Šulaitis

Žiemos mėnesiai mums atneša ne vien tik šaltį bei kitus nepatogumus, bet ir nemažą galimybių pramogoms bei žiemos sportui. Žiemą ant sniego ir ledo galima kultivuoti daug sporto šakų, kurios net galbūt įdomesnės ir mielesnės už vasarines. Priklausomai nuo klimato zonos, kurioje gyvename, žiemą daug kur turime nemažą sniego bei ledo. Todėl turime galimybių išmėginti savo sugebėjimus slidinėjime, čiuožime, rogučių

sporto bei kitur.

Kiek plačiau pažvelkime į slidinėjimą, vieną populiariausių žiemos sporto šakų. Daugiausia žmonės užsiima slidinėjimu savo malonumui, kiti - koncentruojasi ties varžybiniu slidinėjimu.

Žinoma, kaip ir daugelyje kitų sporto šakų, taip ir šioje reikia nepaprastai daug darbo ir pastangų. Tik čia gal yra daug sunkiau, nes slidinėti daug kur galima tik trumpą laiką, o norint pasiekti gerų rezultatų, treniruotis reikia beveik apskritus metus. Todėl neretai norint tapti geru slidininku, prireikia vykti ten, kur yra sniego ir yra galimybė lavintis.

Slidinėjimas apima lenktynes per laukus, šuolius nuo trampolino, dvikovę (lenktynes ir šuolius), nusileidimus nuo kalno ir kt.

Lietuvoje varžybinis slidinėjimas pradėtas 1932 metais. 1935-aisiais Kaune įvyko pirmosios slidinėjimo varžybos, o 1937 m. Zarasuose - pirmosios Lietuvos pirmenybės.

Varžybiniam slidinėjimui, kadangi Lietuva neturi gerų šiai sporto šakai būtinų sąlygų (žiemų neilgos ir specialių įrengimų nedaug), mūsų krašto sportininkai tarptautinėje plotmėje nedaug iki šiol pasižymėjo.

Atgavusi nepriklausomybę Lietuva 1992 m. ir 1994 m. jau dalyvavo olimpinėse žiemos žaidynėse Albertvileje ir Lilenharmeryje. Jie čia medalių slidinėjime nelaimėjo, tačiau kai kurie pasirodė visai neblogai.

"Atsiprašau, kad trukdau"

Rašo Edmundas Čapas

Mano ausims labai keistai skamba lietuviškas pasakymas pasikambinus telefonu: "Atsiprašau, kad trukdau". Tai yra šiek tiek suprantama, kai norima tik draugiškai pakalbėti, bet neįprasta girdėti, kad skambutis rimtas ir dalykiškas, kai reikia informacijos ir t. t. Ar tai yra trukdymas? Jei taip, tai kas blogo, kad trukdoma? Ar žmonės atsiprašinėja todėl, kad yra gerai išauklėti? O gal tai tik toks lietuvių įprotis, atsiradęs dėl kitų lietuvių - tarnautojų ir biurokratų - šalto elgesio, verčiančio patikėti, kad jiems iš tiesų yra trukdoma? Atrodo taip, tarytum jie savo darbe turėtų žymiai svarbesnių dalykų, negu aptarnauti klientus. Kai Amerikoje tvarkau reikalus telefonu, man nepatinka, jei žmonės man neskambina ir "netrukdo", turėdami svarbią informaciją arba klausimų. Taip žiūriu į visus svarbius darbus ir su lietuvišiais.

Todėl besikreipiantiems lietuviams dažnai sakau: "Neatsiprašinėkite manęs!", "Jūs visai netrukdoma", "Ačiū už skambutį!" Aš esu dėkingas ir ne tiek daug iš manų dėkingumo, bet labiau dėl to, kad man reikėjo pasikeisti informacija! Tai buvo naudingas skambutis!

Kai dirbau daugiau nei metus JAV kariuomenės ryšių karininku Lietuvoje, susidurdamas su visomis Krašto apsaugos tarnybomis ir kitomis valdžios įstaigomis, netrukus supratau, kaip skirtingai, palyginti su amerikietėmis, dirba sekretorės Lietuvoje. Paprastai, kai paskambindavau arba užvedavau, susidarydavau įspūdį,

kad aš joms sutrukdydavau. (Kartais sekretorė, supratusi, kad aš amerikietis, pasidarbė labai draugiška. Retai taip draugiškai jos elgėsi, kai skambino lietuviai - mano leitenantas arba įstaigos tarnautojai. Niekada nesitaikė su tokiu dvigubu elgesiu, kada lietuvis tokiu atveju "trukdytu", o amerikietis - ne, ir tai aiškiai pasakiau daugeliui vadovų.) Sužinojau taip pat, kad čia sekretorės nėra įpratusios priimti informaciją arba perduoti ją skambinusiems. Jeigu bosas nėra, skambintojui tik belieka paskambinti vėliau! Dažnai sekretorė net nežino, kada bosas sugrįš į kabinetą arba net nežino, kur jis išėjo! Amerikoje sekretorės visada darbo vietoje turi kalendorių, tvarkaraščių, aiškiai rodančius, kokia yra dienotvarkė (netgi savaitei ir mėnesiui), ir sąrašus su svarbiausių įstaigos tarnautojų pavardėmis, o prie kiekvienos parašyta kur jie yra (įstaigoje ar išvykę, kada išvyko ir kada sugrįš) ir kokie visų darbo telefonų numeriai. Amerikietės sekretorės visada į darbą atvyksta ir pradeda dirbti mažiausiai pusvalandžiu anksčiau už bosą ir galės pasitraukti tik tuo atveju, jei kas nors ją pakeis ir galės priimti lankytojus bei išklausti telefono skambučius. Daug kartų Lietuvoje buvau nustebintas, kai paskambinęs anksti iš ryto aukštam pareigūniui išgirdavau jų pačių balsą, o sekretorė dar neatėjusi. Sekretorės - tai visos įstaigos informacijos ir koordinacijos centras ir, žinoma, jos dar verda ir kavą. Buvo atveju, kai lietuviškos sekre-

torės neturėjo pasirodusios kuo ir ant ko rašyti pastabų bei informacijos. Žymų pagerejimą pastebėjau nuo 1993 metų, ypač visose vakarietiško stiliaus įstaigose. Tikėjosi, kad tokių bus ir daugiau.

Lietuvos įstaigose (valdžios, mokyklose, bibliotekose, ligoninėse, karo štabuose) koridoriai dažniausiai yra tamsūs. Turiu galvoje ne apšvietimą, o uždarytas kabinėtų duris. Kodėl tiek daug uždarytų įstaigų durų? Atrodo taip, tarytum tuo pranešama: "Netrukdykite man, aš esu per daug užsiėmusi!" O gal tai reiškia, kad žmonės čia dirba kiekvienas atskirai, o ne kaip gerai susižaidusi komanda? O gal tai simbolizuoja, kad tarp kolegų per mažai tarpusavio ryšių ir informacijos apie kitų darbą. Kas slepiasi už visų šių durų? Ką jie ten daro? Kartais nėra net užrašų ant durų! Amerikos įstaigos koridorius visada pilnas atidarytų durų ir daugiausia su aiškiais ženklais ant jų. Gali matyti daug sekretorių, tarnautojų ir net vadovų per atviras duris. Visi šie žmonės gali matyti jus koridoriuje irgi (žinoma, jei įstaigos vadovui ar tarnautojui iš tikrųjų reikia padirbėti vienuoje, durys bus uždarytos). Atmosfera koridoriuose šviesi ir atvira, netamsi ir neuždara. Tai sudaro įspūdį, kad kiekvienas čia yra laukiamas ir kviečiamas dirbti kartu: "Prašom, įeikite!", "Kuo galėčiau padėti?", "Mes galime dirbti kartu!", "Jūs netrukdoma..."

Tiktai tie žmonės, kurie ikūrė ir privertė Lietuvą gyventi sovietų komunistinėje sistemoje, tikrai jie turėtų be perstojo atsiprašinėti, kad penkiasdešimt metų stabdė ir trukdė laisvos Lietuvos vystymąsi.

Akimirkos iš Europos krepšinio čempionato. Susitinka Lietuvos ir Belgijos rinktinės. Rungtynės nesunkiai laimėjo lietuviai.

V. Kapočiaus nuotr.

Pasaulio banko paskolą gaus 26 savivaldybės ir Turto bankas

Vyriausybė pritarė, kad didžioji dalis Pasaulio banko paskolos būtų skirta 26 savivaldybėms bei Turto bankui.

Lietuva jau gavo pirmąją dalį 80 mln. JAV dolerių PB paskolos - 40 mln. dolerių (160 mln. litų). Savivaldybėms bus paskolinta 88,8 mln. litų (22,2 mln.

dolerių). Šiais pinigais jos padengs trumpalaikes paskolas Taupomajam bankui. Iš TB savivaldybės skolinosi, kai buvo priverttos gražinti skolas už suvartotą šilumos ir elektros energiją.

Daugiausia paskolų bus suteikta Vilniaus ir Kauno savivaldybėms - atitinkamai 35 mln. ir 15 mln. litų. Plungės rajonas skolinis 3,8 mln., Šilutės - 3,9 mln., Klaipėdos - 3,4 mln., Šalčininkų rajonas - 2,8 mln., Trakų - 2,6 mln., Marijampolė - 2,2 mln., Rokiškio rajonas - 2,3 mln., Akmenės - 2,4 mln., Jonavos, Kauno, Alytaus, Švenčionių ir Joniškio rajonai - maždaug po 1 mln. litų. Kitoms savivaldybėms bus suteiktos mažesnės paskolos.

Savivaldybės bus skolinamos dvejim metams už 7% metinių palūkanų. Vilniui ir Kaunui bus (nukelta į 7 psl.)

Klaipėdos "Šatrijos" siuvimo fabrikas gamins aprangą slidininkams

Klaipėdos "Šatrijos" siuvimo fabrikas gavo naują užsakymą pasiūti keletą tūkstančių kostiumų Amerikos, Vokietijos ir kitų šalių slidininkams, vandeninio sporto mėgėjams ir lenktynininkams. Kostiumai siuvami iš amerikietiško audinio naudojant specialias mašinas, kurios užkliauja kiekvieną dygsnį specialia plėvele. Pasiuventus naują sportinių kostiu-

mų partiją, fabrikas tikisi gauti sertifikatą, suteikiantį teisę pastoviai juos siūti. Jau penktą kartą kas savaitę į Suomiją iškeliauja sunkvežimiai su storiukėmis, kombinezonais ir kitokiais drabužiais. "Šatrija" apgėdė patogiais drabužiais Suomijos paštininkus ir vienos suomių televizijos kompanijos darbuotojus.

R

IŠ VISUR

- **Andrius Rudaminas**, lietuvių jėzuito, Indijos ir Kinijos misionieriaus, 400-osios gimimo metinės spalio 3 d. buvo paminėtos Vilniaus universitetinėje Šv. Jonų bažnyčioje. Kalbėjo prof. kun. A. Liutima, SJ (Roma), kun. J. Boruta, SJ (Vilnius), prof. kun. Paulius Rabikauskas, SJ (Roma), prof. dr. E. Ulčinaitė.

- **Cleveland, OH**, Dievo Motinos lietuvių parapijai nepasiskelbęs aukotojas už \$31,946 nupirko Allen elektroninius vargonus.

- **Kun. dr. Jonas Duoba**, MIC, Chicago, IL, kovo 8 d. minės 75 metų amžiaus sukaktį.

- **Kanados Lietuvių Bendruomenės taryba** išsirinko atstovus į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą. Rinkiminė komisija, susidedanti iš kun. A. Simanavičiaus, OFM, N. Liačienės ir M. Vasilkauskienės, suskaičiavusi balsus sausio 16 d. paskelbė, kad išrinkti šie asmenys: P. Adamonis, J. Čuplinskienė, E. Čuplinskas, A. Eimantas, Joana Kuras-Lasy, R. Kurienė, P. Lukoševičius, J. Piečaitis, kun. E. Putrimas, I. Ross, M. Stankevičius, A. Šileika, R. Jonaitienė, A. Vaidiūnas, kun. V. Volertas. Rinkimuose dalyvavo 52 Kanados LB tarybos nariai.

- **Kun. Jurgis Gailliusis**, OFM, Kennebunkport, ME, daugelį metų buvęs lietuvių pranciškonų provincijolu, kovo 20 d. švęs 85 metų amžiaus sukaktį.

- **Lietuvoje** prieš 25 metus kovo 19 d. pradėta leisti "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika", pateikusi daugybę faktų apie tikėjimo ir tikinčiųjų persekiojimą Sovietų okupuotoje Lietuvoje.

- **Detroito** "Gabijos" ir "Baltijos" skaučių ir skautų turtai ruošia tradicinę **Kaziuko mugę** kovo 2 d. Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Kultūros Centre.

- **Metiniam Gavėnios susikaupimui Toronto, Ont.**, Prisiėmimo lietuvių parapijoje kovo 20-23 dienomis vadovaus Lietuvos pranciškonų vyresnysis Tėv. Benediktas Jurčys, OFM.

- **Kanados paštas** ką tik praejusį Kalėdų progą iš Lietuvos vaikų gautus Kalėdų seneliui laiškus perdavė Nijolei Bagdžiūnienei Montrealyje. Vaikai dovanų negavo, bet visi gavo atsakymus, paruoštus Kanados pašto taisyklingsia lietuvių kalba. Nijolė su seselės Juditos pagalba atsakė į 5,400 laiškus.

- **Prel. Antanas Bunga** Vokietijoje kovo 16 d. švęs kunigystės 45 metų sukaktį.

- **Kun. Julius Sasnauskas**, OFM, pustrėčių metų praleidęs Toronte ir čia priėmęs kunigystės šventimus, lietuvių pranciškonų vadovybei nusprendus, vasario 17 d. grįžta į Lietuvą, kur dirbs lietuvių pranciškonų sielovadoje.

- **Prancūzijos Lietuvių Bendruomenė** vasario 15 d. italų misijoje Paryžiuje paminės savo veiklos penkiasdešimtmetį. Minėjimas bus susietas su Vasario 16-ąja ir šv. Kazimiero švente.

- **Antanas Sprindys**, Lietuvos Operos solistas, dabar gyvenąs Daytona Beach, FL, sausio 22 d. atšventė amžiaus 90 metų sukaktį.

- **Los Angeles, CA**, lietuviai Nepriklausomybės atstatymo 79 metų sukaktį minėjo vasario 16 dieną.

Lietuvoje didėja pensijos ir atlyginimai

(atkelta iš 2 psl.)

lyginimai. Kovo mėnesį vidutinis medikų atlyginimas bus 626 lt, gegužės - 683 lt, o birželį - 739 lt. Iš vyriausybės rezervo fondo medikų atlyginimams padidinti bus skirta 195 mln. lt.

ELTA, BNS

Leiskimės į katakombas

(atkelta iš 4 psl.)

jis, - tie, kurie nužudė mano brolius kunigus, vyskupus ir draugus, visi jau mirė. Visagalis tebūna jiems gailestingas".

Romos Domitilios katakombų požeminėje Bazilijoje kardinolas Korec uždegė žvakę ir pasimeldė už savo persekiotojus.

VRTP

Šlaitytojai rašo "Darbininkui"

Komunizmo palikimas Lietuvoje, ar "išplautos" smegenys jaunimui?

Lietuva, prieš 6 metus atgavusi nepriklausomybę, išėjęs lietuvių buvo sutikta su džiaugsmu ir entuziazmu. Griuvus geležinei uždangai, pradėjome vieni kitus lankyti, vežėme dovanas, padėjome materialiai ir norėjome patirti, kas dedasi Lietuvoje. Dažnai vyresnio amžiaus išėjęs lietuviai, grįžę į Ameriką, pabrėždavo, kad Lietuvos jaunimas yra komunizmo sugadintas ir juos vadindavo "Homo sovieticus".

Tačiau ir čia reikia objektyvumo. Yra gerų, yra ir sugadintų jaunų žmonių. Todėl visam Lietuvos jaunimui prikerkti žodį homo sovieticus būtų mažų mažiausiai netikslu.

Vytautas Šeštokas

Naujas pasas, o kaip jį gauti?

K. Daugėla

- Už ką balsuosi? - klausiau sutikęs savo draugą lietuvių pereinantį rudenį prieš naujojo seimo rinkimus.

- Žinau už ką balsuočiau, bet negaliu nusiųsti ambasadoriui Eidintui į Washingtoną savo kandidatų pavardžių, nes neturiu lietuviško paso. Senokai užpildžiau visas formas, surinkau visus dokumentus, įrodančius, kad esu gimęs Radviliškyje ir buvau tikru Lietuvos piliečiu iki okupacijų, nuo kurių sumetęs savo mantą į porą lagaminų išbėdėjau iš namų. O kaip pats gavai savo pasą?

- Paprastai! 1992 metų vasarą, su žmona besisvečiuodami Vilniuje, nusivėžėm senuosius lietuviškus pasus ir, su giminaičių pagalba, po keturių dienų turėjome naujus lietuviškus pasus. Gal ir greičiau būtų gavę do-

kumentus, bet reikėjo padaryti nuotrauką pas fotografa, kur gaisime stovėdami ilgoje eilėje tarp jaunų būsimųjų Lietuvos piliečių, kalbančių rusiškai.

Po 1992 metų rinkimų praslinko keleri metai. Partinis LDDP seimas neieškojo svetur pasklidusių Lietuvos piliečių. Tiems, kurie patys panoro iš naujo "išpilietinti" gaudami naujus pasus, surašė atbaidančią dokumentų gavimo tvarką. Pagaliau, kai PLB valdybos pirmininko iniciatyva prezidentas Brazauskas sudarė pilietybės nuostatams persvarstyti komisiją, mūsų dukra panoro išgyti Lietuvos pasą.

Ši kartą, nenorėdami kvaršinti ambasadoriaus Washingtono, kreipėmės į New Yorko konsulatą. Dukra užpildė atsiųstas formas, o aš pridėjau savo ir žmonos 1992 metais mums išduotų pasų

atšvietus, dukters metriką, kurioje aiškiai įrašyta, kad mes esame jos tėvai, o ji mūsų dukra.

Iš konsulato gavę standartinį vicekonsulės pasirašytą laišką, skaitome: "pridėkite šiuos dokumentus: 1. Dokumentus, įrodančius, kad Jūsų tėvai (arba seneliai), arba vienas iš tėvų (senelių), iki 1940 m. birželio 15 d. buvo Lietuvos piliečiai (-čiu)".

Perskaitę tą laišką skambinu į New Yorką mėgindamas sužinoti, kodėl naujas Lietuvos Respublikos pasas neatstoja senų prieškarinių dokumentų? Paslaugus ir malonus vicekonsulės balsas lakoniškai paaiškina: Vilnius taip nori! Betgi, atrodo, kad ši mūsų šeimos problema bus palankiai išspręsta prieš šių metų vasaros kelionių sezoną.

Kitokios kliūtys "užsaldė" naujo paso išdavimą mūsų kaimynui, Associated Press atstovui New Hampshire valstijoje Adolfui Bernotui. Tikiosi, jis man atleis, jei aš pacituosiu jo pernai man rašyto laiško ištrauką: "Aš irgi bandau gauti lietuvišką pasą, bet kankina biurokratai: reikalauja "dokumento", kuris įrodytų, kad "Adolphe" Bernotas yra tas pats "Adolfas" Bernotas. Čia jokio dokumento nėra! Atvažiuo į Ameriką einu mokyklon ir mokytoja rašo ant lentos - Adolphe Bernotas - tokiau ir pasilikau... O sesei davė pasą, nors ji gimusi Vokietijoje, ne Lietuvoje (aš gimęs Kaune!), ir ją vadina (amerikietiška) Regina Bernotas, ne (lietuviškai) Bernotaitė. Gal ieško "patėpimo?" Homo Sovieticus!"

Po naujojo seimo rinkimų, Adolfui patariu:

- Pasiskusk Vagnoriui, o jei jis nepadėtų, "faksuok" pačiam Landsbergiui!

Kaimynėliai.

R. Požerskio nuotr.

JANIUI PORUKUI - 125 Perlų žvejys ateina į Lietuvą

Praėjusią vasarą Lietuvos kultūros fondo Šiaulių krašto leidykla "Saulės Delta" išleido latvių literatūros klasiko Janio Poruko (1871-1911) apysaką "Perlų žvejys". 1895 metais pasirodęs veikalas vainikavo visą šio neoromantiko kūrybą. "Perlų žvejys" išreiškė klasikinių romantizmo idealų nostalgiją ir sykiu naujo amžiaus dvasinių ieškojimų viziją. J. Poruko apysaka akivaizdžiai įrodo, kokia vaisinga yra įvairių dvasinių ir kultūrinių tradicijų tarpusavio sąveika.

Savivaldybių rinkimai: darbą pradeda apylinkių komisijos

Baigėsi dar vienas pasiruošimo savivaldybių rinkimams etapas - miestų ir rajonų apygardų komisijos sudarė apylinkių rinkimų komisijas bei paskyrė jų pirmininkus. Šiose komisijose, kurių yra daugiau kaip du tūkstančiai, dirbs maždaug 20 tūkstančių žmonių.

Savivaldybių rinkimai vyks kovo 23 dieną. Bus renkamos 12 miestų ir 44 rajonų savivaldybės. Narių skaičius jose nustatytas priklausomai nuo gyventojų skaičiaus. Didžiausia bus Vilniaus miesto taryba - 51 narys. 41 narių rinks kauniečiai, po 31 - šiauliečiai ir panevėžiečiai. Mažiausias narių skaičius nustatytas Birštono, Neringos ir Palangos miestų taryboms - po 21. Kiti miestai ir rajonai rinks po 25 arba 27 tarybų narius.

Savivaldybės renkamos trejiems metams. Tokį terminą pernai metų pabaigoje nustatė Seimas, vieningai priėmęs konstitucinę pataisą. Dabartinės tarybos rinktos dvejų metų laikotarpiui. Rinkimai vyko 1995 metų kovo 25 dieną. ELTA

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296-4130

"Siemens" stabdo investicijas Lietuvoje

Vienas didžiausių investuotojų Lietuvoje Vokietijos koncernas "Siemens" sustabdo savo investicijas. Koncernui priklausančios bendrovės "Baltijos automobilių technika" direktorius Maks Fuchsschwanz teigė, kad gamybos kaštai Lietuvoje didesni nei tokiose pat "Siemens" įmonėse Čekijoje ir Slovakijoje. "Siemens" atstovai teigia, jog tai atsitiko dėl nekintamo lito ir dolerio santykio. LR

Baltoskandija

atlanta IE, Inc.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

FEBRUARY 1997 SCHEDULE

FEB 18 TUES	NEW BRITAIN, CT	11 - 12 NOON
FEB 18 TUES	NEW HAVEN, CT	2 - 3 PM
FEB 18 TUES	WATERBURY, CT	4 - 5 PM
FEB 20 THURS	KEARNY, NJ	11-12 NOON
FEB 20 THURS	PATERSON, NJ	1 - 2 PM
FEB 21 FRI	PHILADELPHIA, PA	11 - 12 NOON
FEB 27 THU	BOOKLYN, NY	12 - 1 PM

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$490 r.t.

One way to Vilnius \$320

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

PASINAUDOKITE PAPIGINTOMIS KAINOMIS

žiema ir pavasarį, skrisdami į Vilnių ir Rygą!

Mes taip pat siūlome patogius skrydžius ir keliones
laivu į Karibų salas, Australiją, Aziją ir Europą.

Dėl daugiau informacijų skambinti:

AIREX TRAVEL AGENCY

382 Broad Ave.

Leonia, NJ 07605

(201) 944-1273 (800) 955-7370 (201) 947-2189

VILTIS (HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

VELYKINIAM KONTEINERIUI

VASARIO MĖNESĮ siuntinius paimsime šiose vietovėse:

ATHOL, MA	vasario 17	4:00 - 5:00 PM
KENNEBUNKPORT, ME	vasario 18	11:00 - 12:00 AM
NORWOOD, MA	vasario 18	5:30 - 6:30 PM
PUTNAM, CT	vasario 19	1:00 - 2:00 PM
PROVIDENCE, RI	vasario 19	4:00 - 6:00 PM
SCHENECTADY, NY	vasario 20	6:30 - 7:30 PM
BINNINGTON, NY	vasario 21	9:00 - 11:00 AM
SCRANTON, PA	vasario 21	1:00 - 2:00 PM
FRACKVILLE, PA	vasario 21	4:30 - 5:30 PM
PHILADELPHIA, PA	vasario 22	11:30 - 1:30 PM
BROOKLYN, NY	vasario 22	12:00 - 3:00 PM
BALTIMORE, MD	vasario 22	5:30 - 6:30 PM
WASHINGTON, DC	vasario 23	1:30 - 4:00 PM
BRIDGEPORT, CT	vasario 23	8:00 - 9:00 PM

Dėl pinigų pervedimo, pigaus telefonu skambinimo į Lietuvą ir kt. informacijų kreipkitės:

VILTIS - LIETUVIŠKA SODYBA
368 WEST BROADWAY BOSTON, MA 02127
(617) 269-4455

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

MES SIŪLOME PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS AMERIKOJE AR KANADOJE

Lietuviai esame visi -
Lietuvių Fonde ar esi?

LIETUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION

14911 127th Street
Lemont, IL 60439
Tel.: (708) 257-1616
Fax.: (708) 257-1647

Santrompos: atm. in. = atminimo įrašas, pavardė po dvitaškiu = aukotojas, jm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės = įnašų iš viso.

1996 m. lapkričio mėn.

1 x \$2 - Lukoševičiūtė Anelė, \$402.

2 x \$10 - Genautis Aldona, \$10; Stanytė Audronė, \$10.

1 x \$15 - Kulbis Tadas ir Rūta, \$115.

6 x \$20 - Jonaitytė Simutė, \$120; Kušlikis Ignas, atm., \$420; Šaulys prel. Kazimieras atm. in., \$3,090; Stasiūnas Kostas atm. in., \$168; Tilius Adolfas atm. in., \$380; Žygas Kazys, \$40.

5 x \$25 - Balzekas Stanley III ir Sigita, \$25; DiMarco Nicholas ir Viktorija, \$25; Duggan Paul ir Liucija, \$75; Klossis Walter, \$535; Rock Alice T., \$75.

4 x \$30 - Jonušas Algis ir Vida, \$30; Lelis dr. Eligijus ir Alė, \$55; Poskočimas Remigijus ir Rasa, \$30; Valaitis dr. Jonas ir Joana, \$7,030.

2 x \$40 - Radžius Aleksandras atm.: Noreikienė Marija, \$690; Ugianskis Juozas ir Ann, \$410.

4 x \$50 - Bagdonas Julija atm. in.: Dapkus Petras ir Ilona, \$50; Dovydaitis Vincas atm.: Prasauskienė Birutė, \$1,350; Sarauskas Alphonse J. \$275; Stankus V., \$50.

1 x \$60 - Treška Petras, \$220.

35 x \$100 - Astras Stasys ir Uršulė, \$505; Baltimorės Lietuvių Choras Daina, \$100; Baniukaitis Vytautas ir Nijolė, \$200; Deveikis dr. Audra, \$200; Erčius-Bakaitienė Vladė: jm. Bakaitis Algis gimtadienio proga, \$300; Genčius Valentinas ir Kristina, \$100; Jasas Adomas ir Zuzana (mirusi), \$2,104; JAV LB East St. Louis Apylinkė, \$3,000; Jonaitis Vytautas ir Romainė, \$1,600; Jonaitytė Monika, \$100; Kabašinskienė Viktorija atm. in.: Kamantas Vytautas ir Gražina, \$100; Kamantas Vytautas ir Gražina, \$2,600; Kasniūnas Marius ir Rasa, \$100; Kazėnas Kęstutis atm. in.: Kazėnas Gediminas, \$350; Kirvelaitis Vytenis P., \$500; Lastienė Sofija, \$200; Lekutis Pranas ir Jean, \$900; Liaugaudas Pranas atm. in.: Liaugaudienė Eugenija, \$1,300; Lukas Juozas ir Barbara, \$1,050; Nainys Bronius ir Bronė, \$300; Narutis dr. Vytas ir dr. Jolita, \$600; Naujokas Petras, \$100; Oslapas Raimundas ir Regina, \$500; Pakštas Pranas atm. in.: Pakštienė Bronė, \$900; Prialgauskas Vytautas ir Stefa, \$200; Ramanauskas Adolfas (Vanagas) ir Birutė atm. in.: Baltrukėnas Stasė, \$100; Saulis Vytautas T., \$300; Šmulskytis Vincas ir Aldona, \$400; Sutkus dr. Pranas (mies) ir Ada, \$4,085; Treška Jonas Jr., \$300; Treška Jonas ir Ona, \$525; Vaišnys J. Rimas ir Elona M., \$1,400; Vaitkevičienė Magdalena atm. in.: Vaitas dr. Otonas, \$200; Varneckas Vladas ir Adelė, \$800; Žlioba dr. Aras ir Lina, \$800.

1 x \$135 - "X", \$735.

11 x \$200 - Baltutis Aleksas atm. in.: Baltutienė Danutė, \$200; Kirkus Bronius, Stasė ir Bronius atm. in.: Kazėnas Leonida, \$700; Končius Juozas ir Giedrė, \$700; Kriaučiūnas Kazys ir Eugenija, \$400; Momkus Vaclovas ir Margarita, \$3,160; Jono ir Veronikos Paovių Stipendijų Fondas: Paovienė Veronika, \$10,200; Razma dr. Edis ir Kristina, \$1,100; "X", \$3,150; Sidrys dr. Jonas ir Judy, \$600; Vitkus Aleksas ir dr. Danguolė, \$2,000; Vizgirda Juozas ir Domicelė atm. in.: Vizgirda Vytautas, \$850.

1 x \$230 - Ambrozaitis dr. Kazys ir Marija, \$7,930.

1 x \$300 - Siskinas Vilijus ir Navickaitė-Siskinienė Stasė atm. in.: Radzevičiūtė Stefania, \$300.

1 x \$400 - Kaunas dr. Ferdinandas ir Vanda, \$17,800.

1 x \$445 - Palilionis Bronius atm. jm.: p. p. Baukai \$50, I. Kairytė \$50, dr. ir p. Lesniauskai \$50; p. p. Paulioniai, A. Cibavičius \$35, J. Jelmokas \$30, p. p. Malelai \$30, p. p. Pankai \$30 ir 7 kt. asm., \$645.

1 x \$1,000 - Mackiewicz David H., \$2,250.

1 x \$2,000 - Fred Stephen, Testamentinis palikimas, \$2,000.

Iš viso \$10,952.00

1996 m. gruodžio mėn.

1 x \$5 - Skaisgirys Kaszys, \$160.

1 x \$10 - Barisa Bart, \$160.

1 x \$20 - Sadauskas Jonas atm. in., \$120.

8 x \$25 - Balys dr. Jonas, \$125; Keblys Kęstutis ir Vitalija, \$600; Kolupaila prof. Steponas ir Janina: Kolupailaitė Eugenija, \$1,775; Kučiūnas Aleksandras ir Jūra, \$275; Mitinienė Ona atm. in.: Mitinas Kostas, \$300; Elia Mary E. Spurgis, \$150.

2 x \$30 - Miliauskas Stasė ir Petras, \$330; Pesys Algirdas atm. in.: Pesys Antanas, \$395.

1 x \$40 - Markel Adolfas (mies) ir Aldona, \$1,100.

16 x \$50 - Bačiulis Petras, Alfonsas ir Salomėja atm. in.: Bačiulis Vladas, \$500; Banevičius Viktoras ir Adelija, \$250; Banys-Banevičius Kazimieras atm. in.: Banevičius Viktoras ir Adelija, \$500; Draugelis Arūnas ir Irena, \$1,350; Gaižauskas Bronius (mies) ir Kleofa, \$1,509; Karaitis Aušrinė, \$650; Kasperas Pranas, \$1,350; Keblinskas Algirdas P., \$1,050; Keblinskienė Krikščiuonaitė Vida, \$1,100; Lelienė Staškevičiūtė Laimutė atm. in.: Liaubienė Danutė, \$510; Liauba dr. Albinas atm. in.: Liauba dr. Rimas, \$735; Mikalauskas Kazys atm. in.: Mazza Mikalauskas Angelica, \$200; Mikalauskienė Jūratė atm. in.: Mazza Mikalauskas Angelica, \$175; Prunskis prel. Juozas, \$600; Rutelionienė Julija atm. in.: Rutelionis Vytautas, \$150; Varneckas Vitalis atm. in.: Pellett Judy, \$300.

25 x \$100 - Anonis Vytautas ir Danutė, \$3,100; Barmus Leonas, \$900; Beiga Kazys ir Sofija, \$800; Bobelis Antanas ir Danutė, \$900; Budelskis Zigmantas atm. 10-tų mirties metinių proga: Budelskis Eugenija, \$1,200; Černius Rimas, \$1,900; Druseikis Petras ir Julija atm. in.: Druseikis Algimantas, \$4,125; Janušonis Vytautas ir Palmira, \$1,850; Jatulis Izidorius atm. in.: Jatulis Mindaugas, \$600; Karaitis Algirdas (mies) ir Viktorija, \$400; Kasis Jonas A. ir Ina, \$1,800; Kronas Romualdas ir Baniūtė, \$400; Leslie Aldona Pukas: jm. Price Suzanne, \$100; Maželis Vytautas, \$950; Mikulskis Jonas atm. in.: Eitmanas Algirdas ir Laimutė, \$100; Muliolis Algirdas ir Amanda, \$1,000; Polikaitis Bronius ir Aurelija, \$500; Rimas Šarūnas ir Vida,

\$600; Sirusas George Saulius, \$300; Vaikutis Vytautas ir Stefa, \$800; Valiulis Leonas atm.: Valiulis Irena, \$345; Vanagūnas dr. Arvydas, \$625; Vanagūnienė Stasė atm. in.: Vanagūnas Stanley, \$1,600; Vasys Dalius F., \$350; Zilinskas Anthony F., \$650.

2 x \$185 - Pocius Antanas ir Birutė \$2,040; Šostakienė Ona atm. in.: jm. Vaitas Otonas ir Vanda ir Banys Algirdas \$100, Šimoliūnas Saulius \$50, Lefkis Algirdas ir Ismena \$40, Šimoliūnas Stasys \$10, \$185.

7 x \$200 - Baltrušionis Petras atm. in.: jm. Pažemėnų šeimos, \$200; Grybauskas dr. Vytenis, \$3,150; Karaška Alisa Nicole: jm. Karaška Maksiminas, \$200; Mikulis Juozas, \$200; Mileris dr. Paul, \$1,550; Raišys dr. Vladas atm. in.: Raišys Vidmantas ir Nijolė, \$500; Vidugiris Vytautas ir Elena, \$1,800.

3 x \$250 - Adamonis Petras atm. 25-tų mirties metinių proga: jm. Salskis Donna, \$800; Plikaitis dr. Juozas ir Barbora, \$9,350; Tender Budreikaitė Bronė, \$2,500.

1 x \$255 - Kasputis Alfonsas atm. in.: Karvelis K. \$50, Rugienius Vitas ir Jurina \$50, Butkūnas Andrius ir Alė \$30, Siliūnas Darius ir Viktorija \$25 ir 6 kt. asm., \$255.

4 x \$300 - Gauronskas Petras, \$3,500; Grybauskas Vytautas ir Joana, 50 m. vedybų sukakties proga, \$410; Kisieliūnas dr. Alfonsas ir Enna, \$4,000; Rimas dr. Motiejus (mies) ir Aldona, \$5,400.

1 x \$410 - Dovydaitis Vincas atm.: Datis Ema \$50, Makauskas K. \$50, Mikalonis Emilija \$50, Ringys R. ir L. \$50, Vitkus Gintautas ir Ramunė \$50, Žemaitaitis Alg. ir Audronė \$50, Nežinomas \$40, Čekanauskas Vytautas ir Janina \$25, Pažiūra Alfonsa \$25 ir 2 kt. asm., \$1,760.

1 x \$600 - Mikonis Juozas ir Marija, \$4,000.

2 x \$1,000 - Kazakauskas Paul C. atm. in.: Kazakauskas Carl F. ir Eve, \$1,100; Pakalnis dr. Vytautas Alfonsas, \$2,850.

1 x \$2,747.44 - Juška Petras, testamentinis palikimas, \$31,047.44.

1 x \$10,000 - Jagutis Mykolas ir Amalia, \$11,000.

1 x \$25,000 - Povilo A. Mikšio Stipendijų Fondas: Povilas A. Mikšys, \$125,000.

Iš viso \$48,367.44.

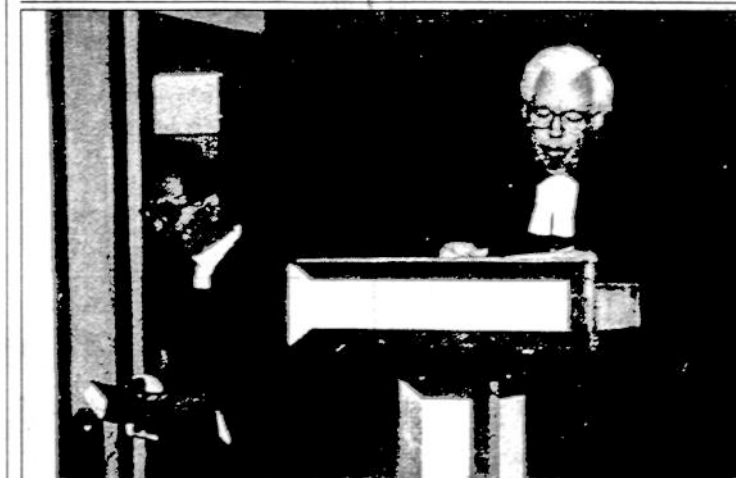
Lietuvių Fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 1996.XII.31 - 8,677,786 dol. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, meną, kultūrą ir jaunimą 4,511,016 dol. Palikimais gauta 4,252,524 dol.

Sudarykite testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui: LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION. VISI REMKIME LIETUVIŲ FONDA, NES LIETUVIŲ FONDAS REMIA LIETUVYBĘ.

Poetės Marijos Aukštaitės projektas

Poetės Marijos Aukštaitės fondas, pastoviai įkurtas Toronto Universiteto Russian and East European Studies Centre, pradeda jau trečius mokslinio tyrimo metus. Dr. Horst Wittmann pranešė, kad 1997 m. \$3,000.00 stipendija yra paskirta dr. Sarai Ginaitei, vyriausiajai tyrinėtojai. Per dvejus metus ji paruošė tris ilgesnius mokslinius straipsnius su dr. Elvyra Užkūryte ir Gediminu A. Lankausku apie poetės Marijos Aukštaitės visuomeninę veiklą ir kūrybą. Pirmasis straipsnis "Lietuvės išeivės keliu" buvo atspausdintas "Tėviškės žiburiose" (1996.IV.9), Toronto; antras, "Plunksnos bitė, dainininkė, lietuvių puoselėtoja" - "Lietuvos aide" (1996.VII.20), Vilniuje, ir trečias (Gedimino Lankausko), "Išeivės keliu: Marijos Aukštaitės palikimą apžvelgiant" - "Darbininke" (1996.XI). Šių straipsnių anglų kalba vertimas, "An Expatriate's Journey - The Life and Legacy of Marija Aukštaitė", buvo atspaus-

dintas angliškam "Drauge" (Friend) (1996.IX-XI), Chicagoje. Užbaigti projekto akademinių raštai buvo įteikti profesoriui Horst Wittmann, kandidatų "Selection Panel" direktoriui. Doktorė Sara Ginaite koordinavo archyvinius dokumentus bei informacijas apie Mariją Aukštaitę iš jos šeimos narių ir Montrealyje, kur poetė pradėjo gyveno ir dirbo. Greta pirmųjų moksliniam tyrimui skirtų šaltinių ji surinko: 25 Marijos Aukštaitės išleistas knygas; eilė rankraščių ir straipsnių, išspausdintų Kanadoje ir JAV; keletą, iš kelių tūkstančių, laiškų; asmeninių fotografijų bei prisiminimų. Keli iš šių rinkinių buvo perduoti Prienu krašto muziejui Lietuvoje, kur prasidėjo Marijos Aukštaitės visuomeninė veikla prieš jos emigravimą į Kanadą 1930 metais. Prienu savivaldybė ir Krašto muziejus suorganizavo poetės kūrybos ir 100-to metų gimimo sukaktuvių minėjimus. Kandidatai, iš viso pasaulio,

St. Petersburg, FL, ekumeninėse pamaldose 1997 sausio 19: kunigai dr. M. Čyvas ir dr. E. Gerulis drauge ką tik perskaitę krikščionišką bendrąjį tikėjimą "credo". Vaizdas buvo įspūdingas!

Pasaulio banko paskolą gaus 26 savivaldybės ir Turto bankas

(atkelta iš 5 psl.)

paskolinta trejiems metams.

Dar 47 mln. litų nutarta paskolinti Turto banko likvidumui palaikyti. Šiais pinigais bankas atsiskaitys su visais "Aurobanko"

kreditoriais.

Turto bankui bus skolinama penkeriems metams už 7% metinių palūkanų.

Likę 25 mln. litų kol kas nepaskirstyti. BNS

SVEIKINAME SUKŪRUS ŠEIMĄ

Rima Laura Vaičiulytė ir Christopher King.

Rima Laura Vaičiulytė ir York Christopher King susituokė 1996 m. lapkričio 30 d. St. John's in the Wilderness būnyčioje, Harriman State Park, Stony Point, NY. Jaunieji gyvena Long Beach, NY.

Valerija Kazlauskienė sausio 24 d. šventė 91-ąjį gimtadienį. Sveikiname! Nuotraukoje matome (d.) Valeriją Kazlauskienę ir jos seserį Kaziūnę Pavilonienę. Sukaktuviniukę Kazlauskienę kalbasi telefonu su juodųjų jauniausia seserimi Lietuvoje Paulija Ruzdienė - priima gimtadienio sveikinimus.

mokantys lietuvių kalbą, gali pasinaudoti Marijos Aukštaitės fondo stipendija, kreipiantis: Dr. Robert Johnson, Director of the Centre for Russian and East European Studies, Marija Aukštaitė Bursary, 315 Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada M5S 1A3.

Tyrinėjamai apie poetę Mariją Aukštaitę ir jos laikotarpį tęsiami toliau jos knygų galima gauti Robert's knygyne, Toronto Universitete; Prienu krašto muziejuje; Vilniaus Universitete; National Library of Canada, Ottawa; KLB Muziejuje-Archyve, Mississauga, Canada, ir p. Onos Šimkuvienės knygyne, Chicagoje.

A. + A. BRONIUI SUTKUI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą žmonai Vandai, mūsų organizacijų narei, dukrai Virginijai su šeima ir kitiems artimiesiems.

Lietuvių Moterų Klubų Federacija ir New Yorko Klubas

PADĖKA

A. + A.

JONAS VALYS,

gyv. Woodstock, CT, buvo pašauktas amžinybėn š. m. sausio 21 d. Ir palaidotas Marijos Nekalio Prisidėjimo seselių vienuolyno Dangaus Vartų kapinėse sausio 24 d. Dėkojame kun. Antanui Diškevičiui už priešmirtinį dvasinį patamavimą velionii, būdinių ir laidojimo su šv. Mišiomis apeigas; kun. Rapolui Krauskui už koncelebravimą šv. Mišių ir dalyvavimą būdnyse ir laidojimo; vienuolyno, vienuolynė ir Mafulaičio namuose, seselėms už dalyvavimą būdnyse ir laidojimo, palaidojimo pabėndravimo ir pietų paruošimą; apylinkėse lietuviams už dalyvavimą būdnyse ir laidojimo; dr. Juozui Kriaučiūnui už žodžius prie velionio kape, primenant mirusio meilę ir pagalbos teikimą artimui bei rėmimą lietuviškų reikalių; už aukas šv. Mišioms už velionį. Dėkojame visiems už pagalbą ir pagūdą, netekus mums brangaus žmogaus.

Nullūde:

žmona Janė, sūnūs Pranas ir Juozas su šeima

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: 103517,1071@compuserve.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Ši savaitgalį New Yorko kultūros židinyje: vasario 22 d., šeštadienį, 3 val. po pietų įvyks susitikimas su nepriklausomu, katalikiškos pasaulėžiūros kandidatu į Lietuvos Respublikos prezidentus, Vilniuje labai populiarios "Mažosios studijos" laidų vedėju, tapytoju **Vaidotu Žuku**. Visi kviečiami! Po susitikimo - atgaiva.

Tradicinė Kaziuko mugė, rengiama New Yorko skautų/skautėlių, įvyks sekmadienį, kovo 2 d. Kultūros židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Pradės 12 val. mišiomis, kurias aukos Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, pranciškonų vienuolyno viršininkas, skautų intencija. Smulkesnį informaciją žiūr. skelbimą šiame puslapyje.

Pranciškonų vadovybės metiniai posėdžiai šiemet įvyks vasario 24 - 26 d. Brooklynio vienuolyne. Dalyvauja provincijolas Tėv. Placidas Barius, viceprovincijolas Tėv. Augustinas Simanavičius, patarėjai: Tėv. Pranciškus Giedgaudas, Tėv. Rafaelis Šakalys, Tėv. Jonas Bacevičius ir Tėv. Benediktas Jurčys iš Lietuvos.

New Yorko skautų/-čių ruošiamą kasmetinę Kaziuko mugę šiemet įvyks kovo 2 d., sekmadienį, Kultūros židinyje. Kas turėtų pardavimui skirtų lietuviškos tautodailės gaminių - gintaro, medžio drožinių, audinių ir pan., prašome pranešti Aldonai Žukienai (516) 487-3704 arba Aldonai Katinienai (718) 846-1210. Galima užimti stalus mugėje arba mažesnius kiekius gaminių tiesiog paduoti židiniams ant bendro stalo.

New Yorko Vyr. Skautų židinys "Vilija", Kaziuko mugės metu, kaip ir kasmet, suorganizavo turtingą loteriją. Loterijoje bus gausu lietuviškų tautodailės gaminių, paveikslų, odos dirbinių ir kitokių vertingų laimikių. Laimėjimo bilietus galima įsigyti pas seses židinietas mugės metu.

Kaziuko Mugės metu š. m. kovo 2 d., Kultūros židinyje, kaip ir kiekvienais metais, be gausių pardavimo ir laimėjimo stalų, veiks ir valgykla, kur bus galima per pietus pasmagurauti lietuviškų patiekalų, atgaivos, veiks vyr. skautų kavinė, kurioje bus apstu namie gamintų saldumynų. Tad atsilankę galės ne tik apsipirkti, bet ir skaniai papiepti ir prie kavos puoduko pabendrauti su seniai matytais pažįstamais, atsilankiusiais iš kaimyninių valstijų.

NEW YORKO SKAUTAI/SKAUTĖS
maloniai kviečia visus atsilankyti į
tradicinę

KAZIUKO MUGĘ

sekmadienį, kovo 2 d.,
Kultūros židinyje, 361 Highland Blvd.,
Brooklyn, NY.

12 val. - aukojamos šv. Mišios

Po šv. Mišių - oficialus Mugės atidarymas
lygiavertis rankdarbiai -- lietuviškos prekės --
knygos -- literatūra -- loterijos -- žaidimai

Vyr. Skautų kavinė

-- Pietūs ir atgaiva --

LIETUVIAI NEW YORKE: PATIRTAS IR PRAGARAS, IR ROJUS

(atkelta iš 3 psl.)

Nuvažiavęs į New Yorką pamatai, kad viskas įmanoma. Yra Pragaras ir Rojus taip pat yra. O tai, kur tu pakliūsi, priklauso tik tau nuo tavęs, nuo tavo pasirinkimo, nuo tavo veiksmų. Lietuvoje to tarsi ir nėra, čia visą laiką lyg koks apsimetinis Rojus Pragarė. Žmonės tiksliai nesuvokia savo egzistencinės padėties. New Yorke tu labai greitai ir skaudžiai suvoki, kas esi.

- O kodėl būtent ten?

- Todėl, kad nėra kažkokių iš anksto nustatytų vertybių, sistemų. Ten iš tikrųjų nieko nėra - nei istorijos, nei kultūros. Yra tik tai, ką tu padarai.

- Viskas vyksta šiandien?

- Užlipi į kokį nors dangoraižį ir pažiūri žemyn į Manhattaną. Tiesiog neįtikėtina, koks jis yra mažas - tik nedidelė sala. Ir tie namai sulipdyti greitai, be jokių istorinių vertybių. Tačiau jauti neįtikėtiną energijos koncentraciją, jauti, kad ten iš tikrųjų kažkas vyksta. Ir į tai tu veržiesi kaip į riziką, kaip į ugnį, ir žinai, kad ten gali tavęs laukti pražūtis, o gali - ir sėkmė.

Ir jau vien tas ryžtas veikti pertvarko tavo vidinę struktūrą ir pažadina atsakomybės jausmą. Pradedi net į savo meną žiūrėti visiškai kitaip. Žinai, kad tau teks konkuruoti ir, jei nori nugalėti, tam reikia labai rimtai ruoštis.

Pervertini visą savo vertybių

sistemą ir automatiškai atsisakai to, kas tuo momentu tau atrodo nesvarbu, netikra. Palieki tikrai esminius dalykus, kurie ir yra įdomiausi mene. Visa kita - nebaisi įdomu.

- Kas nuvažiavęs buvo svarbiausia? Ar to meno, kurį jūs pamatėte tenai, kokybė ar kiekybė?

- Iš pradžių buvo didžiulis alkis. Tiesiog prarydavome viską. Pradedant parodomis, galerijomis, muziejais ir baigiant Hollywoodo kinais, barais, radijo programomis. Pačios kvailiausios prekės irgi teikė informacijos. Tu pagaliau suvoki, kad gali matyti viską, ką nori ir kas tau yra įdomu. Tau net suteikiama galimybė rinktis.

Pasirinkimas - jau antras etapas, kuris prasidėjo po gerų metų. Aš pirmus šešis mėnesius negalėjau nieko daryti. Vyko tarsi koks informacinis bombardavimas. O po to atsitiko keistas dalykas. Pradėjau į save žiūrėti tarsi iš šalies, pradėjau suvokti savo palikimą.

Tas darbas, kurį rodžiau 1995 metų Soroso meno centro metinėje parodoje "Dėl grožio", atsirado neatsitiktinai, nes man tas palikimas labai įdomus. Juk ir Lietuva dabar bombarduoja informacija iš viso pasaulio. Sugrįžti čia, bandai surinkti tau svarbius kultūros reiškinius, bet viskas taip išblaškyta. Ir tai visai natūrali būseną, ta, kurią mes

visi dabar išgyvename.

Tas pats darbas New Yorke visai kitaip atrodė. Tenai buvo daugiau nostalgijos. Apskritai tai tiesiog nuoširdus prisipažinimas: štai dabar aš esu štai toks.

- Joks?

- Taip. Dabar sunku pasakyti, kas mes tokie. Aš manau, kad ir Lietuvoje žmonės tą patį jaučia. Bet nuvažiavęs į New Yorką tu tai gali pajusti gerokai aiškiau. Pajunti, kad smarkiai skiriesi nuo kitų, kad esi turėjęs visiškai kitokią patirtį. Aš iš tiesų manau, kad lietuviai pasauliui gali pasakyti daug įdomių dalykų, nes turi įdomią patirtį, kurios kiti neturi.

- Ar įmanoma grįžus čia išlikti normaliaume meno lygmenyje, o ne nugrimzti į provincialumą?

- Aš manau, kad tai būtų naujas iššūkis, kitas išbandymas, nes Lietuvoje nėra meno pasaulio funkcionavimo struktūros, todėl ir to pasaulio negalima pavadinti laisvu. Kol kas nėra ir rimtos konkurencijos. Nei tarp kuratorių koncepcijų, nei tarp menotyrininkų pozicijų. Jų paprasčiausiai kol kas nėra daug. Jei būtų daugiau, tai ir žaidimas būtų įdomesnis. Bet visa tai tikrai atsisiras. O man po New Yorko, manau, bus visur gerai, nes žinau ką darau.

TIK DARBININKE

Jūs galite rasti naujausių žinių iš Lietuvos ir viso pasaulio.

Solistės iš Lietuvos laimėjimai

Solistė Danutė Grauslytė-Mileika dalyvavo solinio dainavimo konkurse - Metropolitan Opera National Council Auditions - ir pateko į Naujosios Anglijos regiono finalą. Šiame konkurse dalyvauja dainavimo dėstytojų bei muzikos mokyklų rekomenduoti solistai iki 33 metų amžiaus. Iš 74 konkursantų buvo atrinkti 10 ir jiems suteikta proga 1997 m. vasario 2 d. dainuoti Bostono Jordan Hall salėje šio konkurso suroštamame koncerte. Danutė Grauslytė-Mileika - vienintelis mecosopranas, patekęs į atrinktųjų skaičių. Ji yra baigusi Vilniaus muzikos Akademiją ir šiuo metu tęsia dainavimo studijas privačiai. Gyvena prie Bostono.

DAYTONA BEACH

Daytona Beach telkinį įvyko Vasario 16-tos ir Kovo 11-tos minėjimai, o vasario 26 - 27 d. lankėsi vyskupas Paulius Baltakis, OFM. Balandžio 13 d. vyks dail. Juozo Sodačio meno paroda, balandžio 18 d. - jaunos dainininkės Neringos Nekrašūtės koncertas, gegužės 11 d. - Motinos Dienos ir birželio 15 d. - Baisiojo birželio minėjimas. Kiekvieno mėnesio pirmąjį trečiadienį vyksta L. Bendruomenės organizuojamos popietės.

Juozo Tininio atminčiai

Šiemet lapkričio 4 d. Juozui Tininiui, rašytojui, University of California at Los Angeles lietuvių kalbos dėstytojui, vertėjui, vienam iš Los Angeles Dailių menų klubo įkvėpėjų, būtų sukakę 90 metų, jei ne ta nelemta 1971 m. rugpjūčio 2 d. katastrofa, nutraukusi jo gyvybę. J. Tininis buvo išleisęs romaną "Dailininko žmona" (1970), novelių rinkinį "Nuskintas žiedas" (1971) bei prozos bei poezijos vertimų rinkinį "Laiškai Andromachai" (1973). Svajojo parašyti romaną apie Barborą Radvilaitę.

Kazys Seiba

SKELBIMAI

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Telef. (516) 377-1401. (sk.)

Lietuviškos Skautijos išsami knyga apie 1945 - 1985 m. veiklą, jau atspausdinta ir platinama. New Yorko apylinkėje knyga platina v.s. Vida Jankauskienė. Užsakymus galima pareikšti ir telefonu, skambinant (718) 849-2260 vakarais ir savaitgaliais, arba rašant: 84-14 89th St. Woodhaven, NY 11421. Knygos kaina 30 dol. (sk.)

Moteris iš Lietuvos ieško darbo šeimoje. Kalba tik lietuviškai. Skambinti (718) 235-9531. (sk.)

Ieškau kambario New York - Manhattane. Esu 31 m. gydytojas iš Lietuvos. Turėsiu lankyti kursų Manhattane nuo kovo mėn. pradžios iki rugpjūčio mėn. pabaigos. Nerūkau, negeriu ir turėsiu daug studijuoti. Lėšos ribotos. Jeigu turite kambarį arba galite kitaip padėti, prašome skambinti Robertui Urbanavičiui (203) 469-8365. (sk.)

Išnuomojamas kambarys vienam ar dviems asmenims. Arti gero susisiekimo, netoli paroduotųjų. Skambinti (718) 235-9531. (sk.)

Reikalinga moteris prižiūrėti vaikus. Turi gyventi šeimoje. Anglų kalba nebūtina. Skambinti (718) 951-2442/3. (sk.)

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro pašto prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV igalio-tiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 630 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgykla, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Marija Barkauskienė, So. Boston, MA - 10 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

"VILTIES" siuntinių agentūros atstovas siuntinius vėl priims Brooklyn, Kultūros židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, vasario 22 d., šeštadienį, nuo 12 val. iki 3 val. popiet.

Brooklyne mūsų atstovas yra Algis Jankauskas, tel. (718) 849-2260. Jis paims siuntinius iš namų.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **kovo 1 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros židinio kieme. Dėl informacijos skambinkite tel. (914) 258-5133.

ATLANTOS atstovas New Yorko yra **Ramūnas**, skambinkite minėtu telefonu ir susitarkite. Jis mielai paims Jūsų siuntinius iš namų.

LKRŠ direktorių tarybos posėdis

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos direktorių tarybos posėdis įvyko š. m. vasario 1 d. LKRŠ patalpose, 355 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Vysk. Paulius Baltakis, OFM, direktorių tarybos pirmininkas, aukojo šv. Mišias pranciškonų koplyčioje už gyvų ir mirusių geradarių ir tarybos narius, ir bendrą LKRŠ intenciją. Posėdyje dalyvavo: vysk. Paulius Baltakis, OFM, dr. Nijolė Braženaite-Paronetto, Rūta Gudelienė, Irena Ivaškieienė, kun. Albertas Kontautas, Ilona Laucienė, ses. Ignė Marijošūtė, kun. Vytautas Palubinskas, prel. Antanas Rubšys, Loretta Stukienė ir tarnautojos Vida Jankauskienė ir Josephine Senken.

Tarybos pirm. vysk. Baltakis atidarė posėdį malda. Po to vyskupas pasakė įžanginį žodį, kuriame apibūdino sunkią moralinę bei ekonominę Lietuvos padėtį ir būtiną reikalą toliau teikti jai pagalbą. Sekė reikalų vedėjos ir išdinininko išsamūs pranešimai, iš kurių paaiškėjo LKRŠ padėtis. Aptarta tolimesnė LKRŠ veikla, lėšų telkimas ir jų paskirstymas. Buvo paskirta 63,700 dol. finansinė parama. Kadangi direktorių taryba posėdžiui susirenka tik du kartus per metus, tai LKRŠ vykdomasis komitetas yra teisiskai įpareigotas tvarkyti eilinius organizacijos reikalus ir lėšų

"GAZPROM" NEDIDINS DUJŲ KAINOS LIETUVAI

(atkelta iš 1 psl.)

Sąlygų - Rusijos įmonė norėjo įpareigoti Lietuvą mokėti iš anksto, o to nepadarė, iš karto skaičiuoti delspinigius. BNS

Skelbiamas "Darbininko" konkursas

"Darbininko" laikraštis skelbia atvirą, ugdantį krikščioniškus idealus konkursą "Ko tikiuosi iš Lietuvos Bažnyčios ir ką aš galiu duoti jai?"

Straipsnio ilgis nuo dvylikos iki penkiolikos dviguba interlinija mašinėle rašytų puslapių.

Konkurso laureatams skiriamos šios premijos:

I premija - 300 dol.,
II premija - 200 dol.,
III premija - 100 dol.

Straipsniai turi būti gauti iki **kovo 30 d.** (pagal pašto antspaudo datą ant voko).

Kūriniai siunčiami konkursui įprasta tvarka, pasirašomi slaptyvardžiu. Pridedamas uždaras vokas, pasirašytas slaptyvardžiu, o jo viduje yra autoriaus tikroji pavardė, vardas, adresas, telefonas ir autoriaus pastaba: "Leidžiu savo kūrinį išspausdinti DARBININKE".

Vertinimo komisija rankraščių konkurso dalyviams negrąžina. Siųsti šiuo adresu:

"Darbininko" novelės arba straipsnio konkursas
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207